

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 17(631) KAINA 15 ct.

MONTREAL, 1959 m. BALANDŽIO-APRIL 22 d.

PRICE 15 ct. XIX METAI

Politinių įvykių savaitė

AMERIKA AIŠKIAI PRIEŠ NUOLAIIDAS AGRESORIUI IR PRIEŠ ANGLIJOS SIŪLYMUS

Amerika nepripažįsta Maskvos nustatomo „skridimo lubų“. Sovietų agresija Tibete su jaudino visą budistų pasaulį. — J. F. Dullesą pakeičia Christian Herter.

Jungtinės Amerikos Valstybės, matydamos, kaip greit su vitiniam agresoriui auga apetitas grobti vis naujus kraštus, kaip yra prasminga pasipriešinti ir aptildyti agresoriui apetitus (Irano, Formozos, atvejais) ir kaip rodo nesena praeities istorija (Miuncheno politika), — JAV vis aiškiau ir tvirčiau nusistato

PASTOVIAI LAIKYTIŠ PRINCIPIŲ

ir jiems neaukoti laikinių reikių, nors jie būtų grėsmingi net ligi lemtingų susidūrimų tūnų.

Maskvos diktatura, kuri visą laiką galvoja ir siekia naujos agresijos, sumanė sumažinti ir aiškiai pajungti savo valią vadinamo Vakarų „oro koridorius“ į Berlyną ribas, kurios sutartyse nenustatytos. Kai JAV to naujo Maskvos smurto nepripažino ir jų lektuvai skrido nežiūrėdami į Maskvos nustatytas „skridimo lubas“ (ne augščiau 10,000 pėdų), rusų lektuvai bandė JAV lektuvus priversti laikytis nusistatytų „lubų“.

Nuolaidaudama Maskvai, ANGLIJA APKALTINO JAV GENEROLUS,

kad, girdi, jie neklauso JAV valdžios pareidymų ir provokuoja karą... Pagal Londono nusistatymą, JAV turi paklusti Maskvos neteisėtiems reikalavimams ir laikytis jos nustatytų „lubų“.

Nors tas faktas atidengė Londono nesutarimus su Washingtonu, bet šis aiškiai ir ne dviprasmiškai paaiškino, kad taip nėra ir kad JAV generolai pildė JAV valdžios pareidymus, o tie pareidymai ir yra tie, kad JAV nesutinka pildyti Maskvos neteisėtų reikalavimų.

O kad visiškai būtų aišku, JAV KARO MINISTERIS BRUCKER BERLYNE

padarė viešą pareiškimą, kalbėdamas į JAV igulus Berlyne karius, kad toks yra JAV prezidento nusistatymas, išreikštas Amerikos tautos valia. „JAV, — pareiškė Brucker, — nenori karo, bet daugumos amerikiečių galvose tebėra gyvas atsiminimas tos paikystės, kai pataikavimu buvo bandoma apmaldyti agresorių ir kai tas visvien nesisekė, — todėl JAV šios klaidos nepakartos“.

— JAV dabar kar- toja ir įtaigoja. Ir tvirčiausiam politikui J. F. Dulles, dėl ligos pasitraukus, labai aiškiai pa- brėžta, kad

DULLESO POLITIKA BU- VO TVIRČIAUSIŲ PRINCIPIŲ,

kuriuos jis statė augėčiau už karo grėsmę. Ir kai Dulles vieton buvo paskirtas jo buvęs padėjėjas Christian Herter, kuris yra Dulles idėjų palaikytojas, visas pasaulis susiraminė, kad didžiojo politiko linija ir toliau dominuos JAV užsienių politikoje.

Anot Kanados oficialiųjų šaltinių: „Dulles daug kartų yra pasirodęs kaip kanadiečių draugas... Mes, kanadiečiai, ne visad tuo atsilyginome... Bet štai Dulles apsirgo ir padėtis staiga pasikeitė. Per tą laiką

simpatijos jo atžvilgiu Kana-doje staiga išaugo. Mat, staugi pamatyta, kad

KIETOJE VAKARŲ KOVO JE TRŪKSTA DULLESO,

trūksta jo nuostabios moralinės jėgos sutikti kietus bandymus ir mokėti jiems pasipriešinti. Herterio paskyrimu, kaip spėjama, užtikrinamas tas kietas pastovumas.

Šia prasme pasirodė, kad Macmillanas su S. Lloyd'u yra toli nuslydę Maskvos spaudimo kryptimi ir, kaip buvo spėjama, visiškai linkę į Miuncheno politiką. Bet gal spaudimą JAV atlaikys, ypač, kad

JAV POLITIKAI PRITARIA DE GAULLE IR ADENAUERIS,

kurie nuostabiu atsparumu laikosi, kaip ir Dulles, prieš Maskvos agresiją.

Tai, žinoma, nepaprastai svarbu ir mums — lietuviams.

Vienas įdomiausių šių dienų įvykių, tai vis dėlto yra

NAUJI POLITINIAI ĮVYKIAI AZIJOJE.

Tibeto užgrobimas sujudino visą budistų pasaulį ir jis atvirai užreagavo. Užreagavo ten, kur anksčiau Kinijos komunistams buvo didelis palankumas. Didžiulė Indija Kinijos komunistams buvo tartum už nugaris, kuris juos rėmė. Da bar Indija jau aiškiai stovi opozicijoje. Prieš Kinijos komunistų smurtą Tibete pasisakė Cei lonas, kuris taip pat gerokai buvo pakryęs Kinijos komunistų pusėn. Taipgi už Tibeto laisvę stovi Vietnamas, Kam bodža ir t. t. O kiti kraštai, kur budistai turi savo šalininkų, nors viešai ir negalėjo pasisakyti, bet vis dėlto yra su Dalai Lama. Ir, gal, svarbiausia,

PAČIOJE KINIJOJE BUDIS TAI STOVI UŽ DALAI LAMĄ.

Tai aiški nenauda Kinijos komunistams, kurie dėl to visap meluoja ir įtikinėja, kad Dalai Lama esąs pagrobtas, kai pats Dalai Lama tą viešai paneigė. Bet įdomi vėrsija yra ta, kad

MASKVA SUKURSTĖ PEI- PINGĄ I ŠIĄ AGRESIJĄ,

nes Maskva išsigandusi pakylėjusios ir sunkiai suvaldomos Kinijos, kuri jau „svajojanti“ reikišti pretenzijas į Sibirą, kuriame gi Mongolai dominuoja. Tat, norėdama Kinijai iššaukti savo vidaus sunkumų, Maskva ir pasiūlė agresiją Tibete... Ši versija, kaip atrodo, ne be pagrindo.

— Naujasis JAV sekreto- rius Ch. Herter turi 64 metus amžiaus ir serga artritu.

— Nikitai Chruščiovui suka ko 65 metai amžiaus. Be sate litų, jį pasveikino ir Broz-Tito.

— Atnaujintos derybos del A bandymų ir susitarta dėl sutarities žangos.

— Kinijos komunistai užgro bė visus Tibeto vienuolynus.

— Fidel Castro viešai JAV ir kalbasi dėl sugyvenimo.

— Pakistane vykdoma žemės reforma — didžiosios žemės dalinamos valstiečiams.

Pasaulio lietuvių sostinėje

RAŠO EDVARDAS ŠULAITIS ČIKAGIEČIŲ LAIMĖJIMAI IŠ ARIOGALOS I ČIKAGĄ

Čikagos lietuviai sportininkai pelnė gražių laimėjimų Š. Amerikos sporto Žaidynėse Detroite. Čia Čikagos garbę apgynė Neris atstovai, kurie iš 4 vietos klubų tarpo vieninteliai sugebėjo pelnyti 2 pirmąsias ir 2 antrąsias vietas. Neris pergalės pasiekė jaunių krepšinyje ir moterų tinklinyje, o mergaičių tinklinyje ir šachmatuose liko antroje vietoje. Pažymėtina III-čia vieta vyrų krepšinyje, nors pagal pajėgumą Neris buvo tvirtas pretendentas į meistrus ir tik ne sekmes dėka liko tolimesnėje vietoje.

Smagu čia buvo matyti tvirtus Kanados lietuvių sportininkus, iš kurių Toronto Vytis pelnė daugiausia pirmųjų vietų. Čia taip pat buvo atstovaujama ir Montrealis nemaža grupė jaunučių ir jų globėjų kun. J. Borevičiumi, S. J.

FUTBOLININKŲ LAIMĖJIMAI

LFK Lituanikos futbolininkai pelnė dvi pergalės Illinois (Peel) Cup varžybose. Jie nu galėjo Norvegians vienuolukę 5:1 ir vengrų Red-White-Green komandą 3:0. Tolimesni taurės susitikimai įvyks po pirmojo pirmenybių rato, kuris prasidėjo balandžio 19 d. LFK Lituanica žaidžia „National Soccer“ lygos I-je divizioneje.

„KARMEN“ OPERA

Čikagos lietuvių vyrų choras „Vytis“ balandžio 11—12 d. d. Marijos augšt. mokyklos salėje davė du operos spektaklius. Abi dienas juos stebėjo 2,500 žiūrovų, kurių nemažą dalis buvo atvažiavusi iš Detroito, Clevelando ir kitų vietų.

Pagrindines roles čia atliko St. Baranauškas ir A. Stempu žienė, susilaukę neblogų įvertinimų. Šiaip bendras operos vaizdas buvo neblogas ir daug geras žiūrovų, atrodė, buvo patenkinti, ypatinai kada čia, išskyrus tik orkestro dalyvius, viskas buvo atlikta pačių lietuvių.

Paskutinis „Carmen“ spektaklis įvyksta balandžio 25 d., 8 val. vak. Marijos augšt. mokyklos salėje.

• Vid. Vakarų Sporto Apygarda gegužės 2 d. Jaunimo centre ruošia koncertą, kuriame programą išpildys Clevelando „Grandinėlės“ meno ansamblis.

• Čikagos meno institute pasibaigė Paul Gauguino meno paroda, kuri tęsėsi pusantro mėnesio. Tikrai dar nepatirta, kiek iš viso žmonių paroda ap lankė, bet pritrūko katalogo, kurio buvo atspausdinta, sako, 100,000 kopijų. Gauguino paroda bus perkelta į Metropolitain muzėjų New Yorke.

• Kovo 8 d. Panemunės siena torijoje mirė buvęs Valst. Operos orkestro fagoto koncertmeisteris ir „Dainos“ Dr-jos choro dirigentas Juozas Kudo kas. Velionis palaidotas Panevėžyje, Lietuvoje.

• Gegužės 13 d. Meno Institute (Art Institute) bus atidaryta Čikagos ir jos apylinkių dailininkų meno paroda (62 iš eilės). Paroda tęsis ligi birželio 28 d.

• Liet. Studentų S-gos Čikagos sk. narių susirinkimas įvyko balandžio 17 d. L. Vyčių salėje.

— Adenaueris sutiko būti V. Vokietijos prezidentu.

Balandžio 14 d. Čikagą pasiekė Emilija Kielienė, kuri kartu su 15 metų amžiaus sūnumi Arvydu atvyko pas vyrą Marijų Kielą. Jie išsiskyrė 1944 m., kada jis pasitraukė į Vakarų, o ji liko pas savo tėvus Lietuvoje.

— Aš jau buvau nustojęsi tikėti, kad mudu kada nors susitiksimė, — pasakojo 34 metų amžiaus atvykėlė iš Lietuvos, kuri balandžio 7 d. aplėdo Ariogalą. Vėliau beveik savaitę laiko praleido Maskvoje, betvarkant dokumentus, o balandžio 13 d. SAS lėktuvu išskrido New Yorkan. Dar kelionėje buvo sustojusi Kopenhagoje, tačiau neilgam, nes visą kelią atliko per nepilną parą.

Kielienė išvykimo dokumentus pradėjo tvarkyti prieš 2 metus, tačiau ilgą laiką prieš išvykimą nieko tikro nebuvo girdėti. Ir tik prieš mėnesį lai ko buvo pranešta, kad bus galimybė išvykti pas savo vyrą.

Lietuvoje pasiliko jos tėvai, broliai ir kiti giminės. Ji pati viltingai žvelgia į ateitį Amerikoje. Jos vyras čia yra gerai išsikūręs — neseniai pasistatė 12 butų namą, o toliau taip pat žada verstis statybos kontraktoriaus amatu.

Atvykėlė nustebo Amerikoje pamatę tiek daug prekių, kurias už žemą kainą čia gali ma įsigyti. „Lietuvoje už ma no — vyr. buhalterės algą, mudu su sūnum tik pramisti tega lėdavome“, — sako E. Kielienė.

• D. L. Kunigaikštienės Birutės dr-ją balandžio 26 d., 3 val. Jaunimo centre rengia kultūrinę popietę ir vakarienę. Meninė dalį išpildys smuikininkas Pov. Matukas ir A. Nakas.

• Pabaltiečių krepšinio, tinklinio ir stalo teniso pirmenybių, kurios įvyks balandžio 25—26 d. d. Foster parke (8300 So. Loomis), varžybinių komitetų sudaro: P. Petrutis (pirm.), A. Visockis, E. Šulaitis, J. De gutis ir Z. Navickas. Lietuvių šiose pirmenybėse atstovaus geriausieji šiaurės Amerikos sportininkai.

• LSK Neris šokių vakaras įvyks balandžio 25 d. Liet. Auditorijos žemutinėje salėje.

DĖMESIO, STUDENTAI!

Pp. Tamošaičiams mielai sutikus, jų ūkyje šią vasarą ir vėl įvyks studentų suvažiavimas. Tad visi rezervuokite Do minion Day savaitgalį išai įvykai! KLSS Centro V-ba

TRUMPAI IŠ VISUR

— Nasser pranešė, kad Egiptas atidengė komunistų sąmokslą užgrobti Arabų valstybes.

— Nixon vyks į Maskvą atidaryti Amerikos parodos.

— Indijos valdančioji socialistų partija paskelbė rezoliuciją, kuria Tibetui reikalaujama nepriklausomybės.

— JAV atmetė sovietų notą, kuria protestuojama, kad JAV lėktuvai per augštai skriejo virš Berlyno.

— Kinijos komunistai vėl bombardavo Quemoy.

— JAV pastatė pirmąjį atominį prekinį laivą.

— Gen. Norsted pareiškė, kad jis nesutinka griauti tai, kas per 10 metų sukurta NATO.

Naujienos iš pasaulio sostinės

STOVI DIDELIS KLAUSIMAS,

kaip paveikti besiantinančias pasaulio didžiųjų derybas Genevoje?

Balandžio 20 d. Strasbūrgė prasideda Patariamąjo Europos Parlamento ir Europinės ministerių tarybos posėdžiai. Šia proga iš New Yorko išvyko PET seimo delegacija, susidedanti iš špirm. S. Korbonskio, gen. sekr. B. Costa ir V. Sidzikausko.

PET delegacija nuvežė laisvųjų tautų ministeriams ir parlamentarams memorandumą, kuriame sakoma:

Dabartiniai Sovietų reikalavimai dėl Berlyno ir didelės tarptautinės įtampa dar kartą parodė šių dienų nenormalios padėties Europoje pavojingumą, susidariusį dėl Berlyno, dėl Vokietijos ir dėl kontinento padalinimo į dvi sritis — į laisvąją ir pavergtąją. Tada taip pat parodė būtiną reikala tartinis dėl visos Europos su tvarkymo, kuris atstatytų teisingą tvarką ir sukurtų Europoje teisingą ir pastovią taiką.

PET pateikia savo nuomonę apie sprendimą Europos problemų, kylančių iš Sovietų S-gos politikos, vestos II-jo pasaulinio karo metu ir po jo, ypatingą dėmesį skirdamos Centro ir Rytų Europos tautų laisvės ir nepriklausomybės klausimams.

Europos problemų sprendimas, kad save pateisintų, turi sudaryti sąlygas, kuriose:

(a) nė viena Europos tauta nebūtų priklausoma, bet visos galėtų naudotis nesuvaržytomis savo suvereninėmis teisėmis.

(b) visoms Europos tautos saugumą garantuotų kolektyvinės saugumo sutartys, su darytos Europos ir ne-Europos tautų labui.

Bendrai pripažįstama, kad Berlyno reikalas negali būti atskirtas nuo Vokietijos sąjungimo. Taip pat ir Vokietijos problema negali būti atskirta nuo Centro ir Rytų Europos problemos. Bet koks Europos taikos sprendimas, jei jis mėgintų išrišti tik pirmąją problemą, veiktų kaip pasirodytų nerealaus ir nesėkmingas.

Sovietų S-gos Europos „taikos programa“ matosi iš Tautų Sutarties su Vokietija projekto. Šis dokumentas dar kartą patvirtina, kad Sovietų viešpačiams įdomūs tik tokie susitarimai, kurie iš vienos pusės formaliai pripažintų jų užkariavimus Centro ir Rytų Europoje, o iš antros pusės pakirs tų ir išardytų šiaurės Atlanto Sąjungą ir tuo būdu išgrįstų kelią į Vakarinę Europos dalį komunistų viešpatavimo ir Sovietų kontrolės ekspansijai.

Asamblėjos nuomone, kiekvienas Vakarų neapsisprendimo ženklas, kiekvienas linkimas į didesnę lankstumą, kiekvienas pasiūlymas, kuris silpnintų Vakarų atsparumą ar kuris artintų Vakarų prie Sovietų sąjungos, — darytų Sovietų viešpačius dar labiau nelankčius. Šitokia laikysena ir siūlymai iš tikrųjų stiprina sovietų įsitikinimą, kad Europos reikalų nenuolaidi jų pozicija, su jungta su nepalaujama agitacija už „taiką“ ir „pasitarimus“, privers Vakarų eiti nuo vienos nuolaidos prie kitos, kol pagaliau bus priimtos Sovietų sąlygos.

Naujo šios problemos sprendimo būdo pozityvus aspektas turėtų būti proklamavimas pa žangaus, patrauklaus teisingai sukurti plano, kurio įgyvendini pastoviai Europos tvarkai nimo būtų siekiama nuolatinė

mis pastangomis. Toks planas turėtų pakartotinai patvirtinti visų Europos tautų teisę į nepriklausomybę bei laisvę ir numatyti priemones tą teisę grąžinti tautoms, iš kurių ji buvo išplėsta.

Atlanto Charta, Jungtinių Tautų Deklaracija, Išlaisvintų Europos Deklaracija, Jungtinių Tautų Charta, Visuotinė Žmogaus Teisių Deklaracija ir Europos Žmogaus Teisių Konvencija jau sudaro Vakarų valstybėms teisinį ir politinį pagrindą sukurti teisingą tvarką Europoje.

Vakarų planas Europai su tvarkyti turėtų kaip tik remtis šiais principais ir būtų taikoma padalinti Vokietijai ir pavergtoms tautoms — Albanijai, Bulgarijai, Čekoslovakijai, Estijai, Latvijai, Lenkijai, Lietuvai, Rumunijai ir Vengrijai. Jis turėtų tarnauti ir laisvam Vokietijos sąjungimui ir pavergtų tautų laisvės ir nepriklausomybės atstatymui laisvais ir nevaržomais rinkimais, vykdomais tarptautinėje priežiūroje, atitraukus sovietų kariuomenę ir agentus (policiją) iš tų teritorijų. Galop, jis turėtų garantuoti tiek apsaugą nuo išorinių mėginimų sukludyti Europos integracijos eigą ir sąlygas paveikti bendrai saugumo sistemai.

Pavergtųjų Europos Tautų nuomone, vien tik paskelbimas tokio plano sustiprintų Vakarų valstybių moralinę poziciją ir atstatytų pasitikėjimą jų pastovumu. Jos sustiprintų pavergtųjų tautų rezistencinę dvasią ir padidintų politinį spaudimą, kuris galėtų sudaryti sąlygas, verčiančias sovietus sutikti su priimtiniu sprendimu, kuris apsaugotų Vakarų nuo baisios alternatyvos — karo ar žingsnis po žingsnio pasidavimo.

VIDURZEMIO BENDRUOMENĖS

tema bal. 15 d. Baltijos Laisvės Namuose buvo egzilių diskusijos.

Vengrijos ilgametis diplomatas Dr. T. Eckhardt priminė, kad Viduržemiai yra kultūros ir civilizacijos lopšys. Šitie kraštai iš naujo atgimsta ir darosi tarptautinių faktorių. Tad ir pravrato apie tai pakalbėti.

Arabų valstybių prie JT delegacijos narys Sami Hadawi teigė, kad arabų pasaulį skiria nuo Vakarų daug dalykų. Arabams laisvė brangesnė už viską. Konkretiškai jis nurodė, kad klias kliūtis, trukdančias arabų laisvę: 1. Alžyras, 2. Palestina, 3. Eisenhowerio doktrina, 4. Europiečių imperializmas, 5. Britų nevykęs bandymas apsiungti ir kt. Jūs, egzilai, esate atvykę į šitą kraštą dėl laisvės, todėl jūs turite suprasti, kad arabai irgi nori trukti laisvę.

Žurnalistas Hal Lehman, apie 10 metų išbuvęs Viduržemio kraštuose, arabus gerai pažįsta, labai suabejojo arabų vieningumu ir jam nesą aiškūs arabų siekimai. Net turtingas Irakas per vienerius metus išgyvenęs du sukilimus, lyg ir eina į komunizmą.

Sami Hadawi pasisakė, kad komunistiniai sovietai arabams yra tolimi ir geografiškai ir ideologiškai. Nedaug kas iš arabų komunizmą pažįsta, ne daug kas ir juo domisi. Arabai atbunda, nori susijungti, o Nas seris esąs neabejotinas arabų tautų vienytojas.

Kor.

MONTREALIS

• P. Petronis su žmona ir P. Januška buvo nuvykę Stradfordville, Ont., kur dalyvavo Stasės ir Antano Gendrenų sidrinės vestuvių suaktuvėse, kurios buvo labai gražios ir turtingos, jose dalyvavo daug apylinkių ūkininkų, sveikinučių su kaktuvininkais ir apdovanoju

šių gražiomis bei vertingomis dovanomis.

• Barzdenytei Bertai aną šeštadienį buvo suruošta graži nuotakieška staigmena, kurios dalyvės nuotaką apdovanojo ir linkėjo laimingo šeimyninio gyvenimo.

• Bedarbių Montrealyje dabar esą apie 80,000.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Authorized as

second class mail, Post Office Department, Ottawa

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.

Telefonas: PONTIAC 7-7920

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50		America & S. America \$ 5.50	
Visur kitur	\$ 6.00	Other Countries	\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Kaip bus su Vasario 16 Gimnazija?

„Turime konstatuoti, kad vi sa rėmėjų būrelių sistema su silpnėjusi, nors mes kito pag rindo, kaip būrelių reguliarus įnašai, iki šiol gimnazijos pa stoviai ir planingai veiklai ne turime kokiam kitam stambes niam pajamų šaltiniui vilčių“.

Taip rašo kovo 19 d. laiške gimnazijos direktorius Dr. J. Grinius. Gimnazijos padėtis yra ne juokais pablogėjusi, kad toliau prašo siųsti nesvarbu kiek, nes... „krautuvės ir fir mos, kurioms esame vis ilges nius laiko tarpus skolingi už teikiamas gėrybes, vis griežčiau ir įžuliau reikalauja sko lų pamokėjimo“. Atsiliepdas mas į graudų laišką Šalpos Fon das sugraibęs 150 dol. tuojau pasiuntė gimnazijai. Bet ką reiškia 150 dol. istaigai, kaip Vas. 16 gimnazija, kuri kas dien turi maitinti keliasdešimt burnų ir mokėti visas kitas bū gamas sąskaitas. Tai tik lašas jūroje, vienam žmogui gal to pakaktų, bet ne mokyklai.

Liūdnoka darosi pagalvo jus, kad visi geros valios tau tiečiai, patriotinių motyvų ve dami su entuziazmu šoko or ganizuotis į rėmėjų būrelius, bet vos keliems metams praėjus, gimnazijos reikalui atvė so ir pamažiau traukiasi į užpa kalį, nebevykdydami anksty vesnių įsipareigojimų. Jei rė mėjų būreliai savu laiku nebū tų suteikę tiek daug gražių vi čių, gal gimnazijos vadovybė būtų kitaip susitvarkiusi, pasi jieškusi kitokių pajamų šal tinių ir dabar jai netektų sto vėti atsidūrus prieš krizę. Bet buvo pasitikieta savo tautiečių ryžtu ir ištverme ir gerokai ap sivilta.

O vis dėlto nesinori tikėti, kad tiek būtume pinigiskai ir moraliai subiednėję, kad nebe pajėgtume duoti kelių skatiku mokslo siekiančiam jaunimui. Taip pat nemanome, kad būtų pamiršti lietuviybės interesai ir, kas liečia Vas. 16 gimnazi ją, jos egzistencija būtų sūmo ningai pasmerkta. To nėra pas nei viena, visi sutinkame ir pri tariate, kad gimnazijai reikia duoti, bet laukiame turbūt iš kažkur ateinančio paraginimo. Paraginimas yra geras daly kas ir vietoje, bet kur kas pa tvariau atrodo, kai iniciatyva eina iš apačios, taip paprastai

K. L. BENDRUOMENES REIKALAI

VIEŠAS PAREIŠKIMAS

Ryšių su „NL“ No. 15 ir „T2“ No. 16 tilpūsios kores pondencijomis apie 1959 m. balandžio mėn. 4 d. įvykusį Montrealio Seimelio plenumo posėdį, to posėdžio prezidiumas randa reikalingu padary ti šį viešą pareiškimą:

„NL“ korespondencijoje sa koma: „Kadangi, kaip iš spau dos galima spėti, Krašto Vai nybą turi noro perimti Hamil tonas, tai kad nebūtų konku rencijos, nutarta į rinkimus ei ti normaliu būdu, nenorint kon konkurenciją nebuvo kalbėta. kuruoti Hamiltono“.

„T2“ visa korespondencija

daroma laisvoje visuomenėje ir rėmėjų būrelių veikimą turė ty atstatyti patys nariai. To liau cituojame jų pačių laiško žodžiais apie Kanados būrelių padėtį. „Iš Kanados būrelių ke lia rimto rūpestio būreliai Nr. 6 — p. Jankaitienės, Toronto, Nr. 9 — Morkūno, Toronto, Nr. 12 ir 13 — Rimo, Sudbu ry, Nr. 62 — A. Pleinio, To ronto, Nr. 63 — V. Kolyčiaus, Toronto, Nr. 77 — J. Ušvaito, Toronto, Nr. 116 — Kudukio, London, Ont. ir Nr. 141 — Ja nuskos, Windsor, Ont. Kaip matome, daugumas Toronto būrelių. Keliais mėnesiais atsi likę yra Nr. 84 — Dr. E. Nor vaišienės ir Nr. 88 — Skrin ko, Vancouver, B. C. bei Lelio (Nr. 102) būreliai. Atsilikęs su įnašais yra Nr. 136 — Sen džiko, Toronto. Dėl šių, vis dėlto nemažų skaičiaus būre lių, esame labai susirūpinę, nes jau pergyvenome Australijos būrelių visišką susilikvidavimą. Kad nebūtų nesupratimų, reikia su dėkingumu paminėti dar labai gerai veikiančius bro lių Kuolų būrelius: Nr. 4 Maž. Liet. Bičiulių ir Nr. 14 „Var po“ ir mums tiesiog siuntinė jančius Hamiltono, Princeto no, Montrealio ir Winnipeg'o būrelius, iš viso dešimt dar ge rų Kanados būrelių“.

Gimnazijos vadovybės iš skaičiuotas būrelių sąrašas nė ra visai tikslus. Tiesa, tie būre liai savo laiku veikė ir siunti nėjo pinigų, bet kai kurie iš jų nuo metų kitų nustojo vei kę oficialiai, todėl jų iš viso ne reikėjo minėti. Bet matyt gim nazija vis dar turi vilčių, kad jie atgys, todėl nenori taip leng vai išsižadėti.

Nors gimnazijos rėmėjų gre tos gerokai prarėjęs, visdėlto tenka pripažinti didelį nuopei na tiems buv. nariams, kurie re guliausiai įnašais gimnazijai rė mē, bet kurie pastaruoju laiku dėl vienokiu ar kitokių priežas čių iš rėmėjų tarpo pasitrau kė, jų auka neliks be žymės. Gimnazijos išlaikymas nėra vien organizuotų būrelių parei ga. Prie to darbo kviečiamas kiekvienas jos likimu besisielo jās tautietis. Esant gerai ini ciatyvai, visai nesunku būtų su organizuoti naujus būrelius, kurie nelyginant pavaduotų pa vargusius ir tuo užpildytų atsi radusias spragas. V. Sonda.

K. L. BENDRUOMENES REIKALAI

VIEŠAS PAREIŠKIMAS

susideda tik iš dviejų sakinių, būtent: „Apylinkės Seimelis savo apylinkės rinkimus nuta rė sujungti su Krašto Tarybos rinkimais. Nuo sumanymo su daryti Montrealyje Krašto Valdybą Seimelis nutarė atsi sakyti, tad pasirošimai tam nutraukti“.

Tikrumoje Seimelio posėdy je nei Hamiltonas, nei būsimos Krašto Valdybos sudarymo klausimas nebuvo užsimintas nė vienu žodžiu ir apie jokią konkurenciją nebuvo kalbėta. Abiejų korespondencijų aliuzi jos tuo klausimu yra grynas

Mosklo - Technikos naujienos

KAIP AMERIKA SIŪS Į ERDVES ŽMOGŲ

Naujas svarbus išradimas — prietaisais vairuoti raketas.

Amerika yra užplanavusi 19 61 metais raketoje pasiųsti į tarpplanetines erdves žmogų. Iš daugelio savanorių yra at rinkti septyni vyrai, kurie da bar treniruojami, mokomi ir ruošiami lekti tarpplanetinė se erdvėse.

Visi septyni nori būti pir muoju, kuris iškils į tarpplane tines erdves, bet tas uždavi nys teks tikrai vienam, kuris apie tai sužinos tikrai tą dieną prieš išlėkimą į erdves.

Projektuojama ne iškart žmo gų mesti į tarpplanetines erdves. Pirmą jis būsiąs iškeltas į 25 mylių augštį, po to į dar dides nį augštį ir tada bus paleistas satelitu aplink Žemę, su tuo apskaičiavimu, kad jis aplink Žemę aplėktų du — tris kar tus ir nusileistų. Po to jau bū tų lekiama toliau — gal į Mė nulį, Marsą.

Bet svarbiausias dalykas — kaip nusileisti. Dabar yra aiš ku, kad pakilti nesudarys prob lemos, nes prie dabartinio ra ketų leidimo būdo, kada greitė jimas išvystomas iš labai ma žo, palaipsniui, žmogus startą atlaikys. Daug didesnė proble ma, kaip saugiai nusileisti.

Kol kas smulkmenos neskel biamos, bet bendrai yra praneš ta, kad Amerikos mokslininkai yra išradę raketoms vairuoti prietaisą, kuriuo, kaip spėja ma, ir turės naudotis žmogus, paleistas į tarpplanetines erd ves. Juo būsią naudojamas ir nusileisti iš erdvių.

NAUJAS IŠRADIMAS PRIEŠ VĖŽIO LIGĄ

Vėžys dabar yra didžiausia žmonių nelaimė, nes jis yra la bai išplitęs. Kasmet Amerikoje vėžiu miršta apie ketvirtis mi liono žmonių. Todėl dabar su telkta daug jėgų, nukreiptų prieš vėžį.

Dr. W. Cole daugelio tyri mų pagalba nustatė, kad vėžys dažnai pats praeina. Jis su sa vo bendradarbiu nustatė 112 tokių atsitikimų. Dabar jis ti ria, kas ir koku būdu atsiranda organizme, kad vėžys išgy ja.

Daug įdomesnis ir jau konk retus faktas, kurį nustatė JAV Naujosios Anglijos Medicinos Tyrimų Institutas, būtent — galimybė sustabdyti vėžio ląs telių augimą.

Yra žinoma, kad vėžio liga pasižymi tuo, kad nepaprastai greit pradeda dauginis ir aug ti ląstelės. Jeigu galima būtų sustabdyti ląstelių dauginimą si, jau galima būtų sulaukyti vė žio augimo. Tyrimų Institu tai pavyko, tam tikru būdu koncentruojant elektris spindu lius ir jais vėžio naviką šviti nant, sulaukyti augimą. Tai yra labai svarbus išradimas, kuris dabar yra studijuojamas ir da romi tyrimai. Jeigu mokslinin kams pavyks sukontroliuoti ląstelių dauginimąsi bei au gimą, tai tuo jau bus išrasta labai efektyvi priemonė prieš vėžio ligą.

AMERIKA PAJUNGS SAULĖS ŠILIMĄ

JAV mokslininkas Dr. Mar shall, turėjęs Montrealio Mc Gill universitete paskaitą, pa sakojė, kaip Amerika ruošiasi pajungti Saulės šilimą. Esą ruo šiami planai Saulės šviesą ir jos nešamą šilimą, panaudoti technikos reikálams. Esą 1975 metais Amerikos žemynė Sau lės šviesą ir jos nešamą šilimą bus apšildoma 10 milijonų gyve namų namų.

NAUJI ATRADIMAI APIE ŽMOGAUS PRAEITĮ

Anksčiau buvo manoma, pa korespondentų prasimanymas, nieko neturįs bendro su buvu siomis Seimelio posėdžio dis kusijomis ir nutarimais.

Pr. Rudinskas
Seimelio posėdžio pirminink.
A. Blaundžiūnas
Sekretorius.

gal turimus duomenis, kad žmogus Žemėje gyvena tikrai apie milijoną metų. Nauji gi at radimai rodo, kad Žemėje žmo gus atsirado nepalyginamai an kščiau.

Afrikoje yra rasta žmogaus liekanų, kurios rodo, kad žmo gaus gyventa ten prieš 100 mi lionų metų.

Dabar Italijoje rasti žmo gaus kaulai, kurie rodo, kad Italijoje žmogus gyveno jau prieš 400 milijonų metų.

Montrealy besilaukdamas Paryžiaus muzėjaus dir. Dr. H. Vallois laikraštininkams aiš kino, kad klaidinga buvo nuo monė, kuri teigė, kad žmogaus lopšys yra Afrika, nes Italijo je žmogus yra gyvenęs jau nuo 400 milijonų metų.

BLUŽNIES EKSTRAKTAS. ANTIRADIACINĖ PRIEMONĖ

JAV Medicinos mokslinio tyrimo instituto vyr. radiolo gas Elingeris atliko įdomius bandymus. Jūrų kiaulytes jis apšvitino 550—600 rentgenų doze. Vienai jūrų kiaulyčių grupei buvo išvirkšta blužnies ekstrakto, o kitoms tik fiziolo ginio skiedinio. Po dvidešimt dienų jūrų kiaulytės, kurioms buvo padaryta tik fiziologinio skiedinio injekcija, žuvo, o tos, kurioms buvo išvirkšta blu žnies ekstrakto, liko gyvos.

Tolesniais tyrimais Elingeris nustatė, kad, norint sustabdyti jonizuojančio spinduliavimo su keltos spindulinės ilgos vysty mąsi, reikia įvesti į organizmą blužnies arba kaulų smegenų ekstrakto, kuriame nėra gyvų ląstelių bei jų fragmentų.

Dabar daromi tolesni bandy mai. Siekiama nustatyti, kokios cheminės medžiagos išgelbsti nuo mirties spindulinės ligos atveju. (MG).

PRAILGINAMAS MAŠINŲ AMŽIUS

Apdirbant mašinų metalines dalis labai galingu elektros ki birkščių srautu, jų paviršiuje galima sudaryti stiprų sluogs nį, kuris kartus storesnį už tą, kuris būdavo gaunamas sukie tunant metalą ligšioliniais me todais. Dėl to mašinos gali veikti žymiai ilgiau. Tokią iš vadą priešų Kauno energetikos ir elektrotechnikos instituto direktoriaus pavaduotojas inži nierius-mechanikas V. Dauk nys. Jis sukonstravo didelio galingumo elektrobirkštine aparatūrą ir sukūrė naują tech nologiją konstrukcinių plienų (turinčių iki 0,8% anglies) pa viršiams sukietinti.

Detalių metaliniams pavir šiams sukietinti naudojami įvairūs vario, aliuminio, fero chromo ir kietlydinių elektro da. Atlikus bandymus labora torinėse ir gamybinėse sąlygo se paaiškėjo, kad sukietinimo procesui turi įtakos plieno che minė sudėtis. Nors pastarosios priklauso sukietinto sluogsnio storis, detalės atsparumas dili mui, tolesnis mechaninis ap dirbimas norint gauti pageidau jamo švarumo paviršių.

Sukietinant iš vidutinio ang lingo plieno pagamintas de talės paviršių stiprių elektrok birkštiniu srautu, panaudojus vario arba ferochromo elektro dą, sukietinamas pusės milimet ro storio sluogsnis, o panaudo jus įprastinę elektrobirkštine aparatūrą, gaunamas vos kelių mikronų (1 mikronas lygu 0,001 mm) storio sluogsnis. Tokiu būdu apdirbta detalė yra dvigubai atsparesnė dili mui. (MG).

(E) Iš vasario 21 į 22 naktį Vilniuje ir jo apylinkėse vidur nakties metu buvo kilusi didžiū lė perkūnija su žaibais. Vil niaus radijas pateikė Vilniaus oro biuro aiškinimą, kuriame nurodyta, jog Lietuvoje žiemos metu perkūnijos retas atsitiki mas. Įvykusioji perkūnija kilu si dėl staigios oro ciklono iš vakarų į rytus slinkties.

ŠAUKIAMAS METINIS SPAUDOS BENDROVĖS „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“ SUSIRINKIMAS

Pranešame, kad Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lie uva“ šerinininkų-akcininkų visuotinis susirinkimas yra šaukia mas 1959 metų balandžio mėnesio 26 dieną, 3 val. po pietų.

Vieta: Montreal, Aušros Vartų salė, 1465 rue de Seve, Montreal 20, P. Q.

Dienotvarkė:

1. Susirinkimo atidarymas,
2. Prezidiumo rinkimas,
3. Mandatų komisijos rinkimas,
4. Praėjusio susirinkimo protokolo skaitymas,
5. Valdybos ir Direktorių pranešimai apie darbus,
6. Revizijos komisijos pranešimas,
7. Diskusijos dėl pranešimų,
8. Mašinų pirkimo ir darbų plėtimo reikalai.
9. Bendrovės įstatų svarstymas ir priėmimas.
10. Valdybos, Direktorių ir Revizijos komisijos rin kimai.
11. Einamieji reikalai ir sumanymai.
12. Susirinkimo uždarymas.

Nustatytą valandą nesusirinkus kvorumui, po valandos susirinkimas bus laikomas teisėtu nežiūrint dalyvių skaičiaus.

Visi šerinininkai-akcininkai kviečiami dalyvauti. Kas ne galėtų dalyvauti, gali siųsti įgaliojimą kurio nors asmens va du, bet turinčio šerą ir galinčio dalyvauti susirinkime. Tu tikslu yra duodamas Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva“ adresas:

Spaudos Bendrovė „Nepriklausoma Lietuva“

7722 George Street,

LaSalle, Montreal 32, Canada.

Šiuo adresu atsiųsti įgaliojimai bus perduoti tiems asme nims, kurių pavardės bus įrašytos į įgaliojimus.

Visi B-vės nariai, kurie pakeitė adresus, maloniai prašo mi pranešti naujuosius.

Įgaliojimas:

Šį pasirašęs, šiuo įgalioju gyvenęs atstovauti mane Spaudos Bendrovės „Nepriklausoma Lietuva“ šerinininkų 1959 metų visuotiniame susirinkime.

(parašas)

Data.

Kas dėl įvairių priežasčių negaus pakvietimų, prašomi pasinaudoti šia įgaliojimo forma, ją iškirpus iš laikraščio.

Valdyba.

JUOKDARIAI...

ČIA NE TVARTAS,
o sovietinė statyba...

Čia ne tvartas. Čia gyvena masis namas. Jis ir ne toks, ko kie būna tvartai. Jis kreivas. Grindys neobliuotos. Durys at viros, nes jos neužsidaro. Lan gai uždaryti, nes jie neatsida ro. Vandentiekio, centrinio ap šildymo ir kanalizacijos vamz džiai tvartuose būna išvedžioti žemai, o čia sienų viduriu ir dargi dešimt — penkiolika cen timetrų atsikišę nuo sienos. Sausu tinku pridengtos sienos primena duobėtą, per kalnus ir klonius nusitiesusį vieškelį.

Šis namas yra Vilniuje, Bū gos gt. Nr. 41a. Jo sienas pa statė SEC statybos valdyba. Langus, duris ir grindis paga mino Centrinis medžio apdirbi mo kombinatas. Apdailos dar bus padarė Septintoji apdailos darbų valdyba.

Susirinko priėmimo komisi ja. Jos sudėtyje miesto vykdo mojo komiteto kapitalinės sta tybos skyriaus viršininkas Dilba, darbų techninis prieži rėtojas Nakas, SEC statybos valdybos vyr. inžinierius Zi buckas, apdailos darbų valdy bos vyr. inžinierius Pūgžlys, medžio apdirbimo kombinato vyr. inžinierius Čepaitis ir kiti.

Komisija sveikina Pūgžlį, už baigusį namą.

Sueina visi į vidų. Ištyso vienas veidas. Pailgė jo antras. Susiraukė visi.

VASAROTOJAMS

Pats laikas pagalvoti, kur praleisime ateinančias vasaros atostogas. Ir neabejojame, kad Jūs dažnai minėsite sauletą Ca pe Cod, Mass.

Lietuvių vasarvietės „Meš ka“ savininkai Stasys Lušys ir Brutenis Veitas Jus ir kviečia atvykti į Cape Cod. Vila vasa rojimui atidaroma birželio 15 dieną.

Vilos adresas: „Meška“, Be ach St., Monument Beach, Ca pe Cod, Mass., USA. Informa cijų bei rezervacijų kreiptis: St. Lušys, 105 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. EVer green 7-5576.

Aukodami šalpai padėsime ateti Lietuvos išlaikyti daugiau sveikų ir darbingų lietuvių.

— Pūgžly! — tarė atsisukęs Dilba. — Kodėl sienos kreivos? — Tokias SEC valdyba pa statė.

— Zibucai! Tai kaip čia išei na? — O kam apdailos darbų valdyba? Jos pareiga išlyginti, nudailinti.

— Kodėl dažai ant sienų ne silaiko? — klausia Dilba Naką.

— Tokia jų markė.

— Kodėl vamzdžiai po tinku neįleisti?

— Taip projektas buvo.

— Pūgžly! — šaukia kitas komisijos narys. — Kodėl du rys neužsidaro?

— Žalio medžio. Todėl.

— Tpfu! O grindys kodėl ne obliuotos?

— Tokias lėntas gavom.

— Reikėjo nepriimti!

— Pamanykite, neprimti! — atsiliepė kombinato vyr. inžinie rius Čepaitis. — Gražinkite. Ki ti paims. Ir dar džiaugsis ga vė!

— Tokio namo nepriimsim.

Grindis teks nuobliuoti, o po to vėl išdažyti...

— Bandėme, nesiobliuoja. Žalias medis.

— Juk kombinatas turi pet ralatumo vonias. Kodėl jis ne išdžiovinas?

— Tai ne nuo mūsų priklaus o, o nuo ministerijos, draugai. Ir iš viso — mūsų darbu minis terija patenkinta. Ko jūs prie mūsų kimbate? Reikalauk iš ministro...

Komisija patylėjo, patylėjo, o po to vienas iš jų burbtelėjo:

— Tai priimsime, ar ką?

— O ką gi daugiau darysi...

— Priimti. Kreivą tik smer tis ištaiso. Taip bus ir su sieno mis. O grindys išdžius — kiek vienas medis anksčiau ar vė liau išdžiūsta. Tada gyvento jai galės nusiobliuoti...

— Nepraies nė mėnuo, ir du rys taip pat išdžius, — pritarė kitas. — Susitrauks ir ne tik užsidarys, bet dar pro plyšius geras šuniokas įlys.

— Vamzdžiai irgi nieko blo go. Galės gyventojai baltinius pasidžiauti...

Visiškai teisingai. Vamz džiai kartais dar ir pacypauja, ir pagroja. O čia juk ne tvar tas. Čia ir muzika reikalinga...

K. Kaukas.

(Iš Vilniaus spaudos).

TIKTAI MENISKAI APDIRBTAS METALAS GALI ĮSPŪDINGAI DEKORUOTI JŲSŲ BUTĄ IR SODĄ
MES GAMINAME iš geležies, vario, misingio, aliuminijaus—baldus, staliukus, kėdes, lempas, žvakides, pertvėrimus,
turėklus ir įvairiausius išdirbinius, pritaikytus dovanoms, išpuoštus mozaika ir keramika.
DIRBINIAI PARODAI ĮSSTATYTI 2014 Metcalfe Str, Tel. VI 5-1532 arba UN 1-6634 arba po 7 val. MO 9-0507.

J. TRIBŪNAS.

Laisvoji tribūna

Vatikanas, veiksniai ir visuomenė

3.

KAIP GI SVARBIŲ ĮVYKIŲ METU LAIKESI MŪSŲ VISUOMENĖ?

Bendrai reikia pripažinti, kad išeiviai parodė, kaip jau ne kartą buvo prastyje, kad lie tuvių tauta yra žymiai augštesnio lygio, negu jos valdžia. Visais krizės momentais, kad mūsų vadai, vadukai, lyderiai ir speaker'iai, pametę galvas, nežinojo ką bedaryti, už ko griebtis ir visais įmanomais būdais tyliai ir garsiai demonstravo savo visišką padėties nesivertinimą ir joje nesiorientavimą, tauta visuomet davė tylų, tvirtą ir teisingą atsakymą. Taip buvo 1918, 1939, 1940—45 metais. Tas pat atsitiko ir dabar. Tuo metu, kada Vlikas, ramindamas visuomenę („va dā žino, ką daro“), siuntė į Vatikaną savo emisarą, perkaibėti Jono XXIII patarėjus (lyg Karvelis galėtų patiekti kokius nors argumentus, kurių Vatikanas nebūtų žinojęs, darydamas posūkių!), tuo metu plačioji išeivijos masė, kuri, atrodo, taip inertiška ir viskam abejinga, kas yra lietuviška, toji masė dar rado savyje energijos spontaniškam protestui, su stabdžiusiam Vatikaną Lietuvos valstybės materialinio su naikinimo ir aneksijos de facto pripažinimą.

Betgi šis istorinis vieningumo vaizdas mums neturi dauti klaidingų iliuzijų. Tiesa, visuomenės apačia buvo gana veninga. Kaip ir paprastai, „apačia“ intensyviai jaučia tautos bendrąjį interesą ir jam an gažuojasi. Kas kita su vadais ir lyderiais. Čia visuomet daroma „augštoji“ politika, neatsi žvelgiant nei į laiką, nei į aplinkybes. Vatikanas įvykių sruoje gavosi labai įdomus visuomenės spektras.

Pirmiausiai, pasirodė, kad

tarpgrupinis skilimas išeivijoje yra platesnis ir gilesnis, negu bet kada jis yra buvęs Lietuvoje. Net grynai užsienio politikos klausimais nėra nei bendro sutarimo, nei bendros bazės. Pasirodė taip pat, kokie paradoksiški yra šiandieniniai mūsų politiniai susigrupavimai ir koalicijos, susikūrusios „kompetencijų ginčų“ pagrindu. Kaip tai viskas yra trapu, palietus kiek svarbesnį klausimą.

Štai Krikščionių Demokratų — mūsų „didžiosios“ partijos — laikysena. Jei 1925 m. Po piežiui pripažinus Vilnių lenkams, visi, „kaip vienas žmogus“ stoji pietu prieš tokį Vatikaną žygį ir tos pačios Krikščionių Demokratų partijos vyriausybė davė visos Lietuvos vardu aiškų ir nedviprasmišką Vatikainui atsakymą, tai tos pačios partijos likučiai emigracijoje šiandieną „jieško argumentų ne Lietuvos interesui ginti, bet Vatikano žygiui patiesinti. „Draugo“ „tik jau ne protestuokime!“ parodė, kad ši grupė šiandieną neturi jo

kio atsparumo ir šį savo „silpnakūniškumą“ bando iškiepyti visai mūsų visuomenei. Ši pastaba nereiškia, kad mes pasakome už storišviešumą, akiplėšiškumą, nemandagumą. Tačiau plačios visuomenės reakcija niekuomet nėra ir būtinai negali „diplomatiška“, santūri. Ir adresatui — šiuo atveju Vatikanui — yra žymiai įdomiau ir didesnį išpūdį galėjo padaryti „atviras ir tiesus žodis, re prezentuojantį tikrą visuomenės jausmus, nors ir neatitinkąs diplomatinio protokolo taisyklės, negu diplomatinis tonas iš tolo dvelkias paslėpta organizacija, „diplomatišku vadovu“ etc. Svarbiausiai gi šiuo slopinimu Krik. Dem. siekė visuomenės akciją perkelti į „slaptosios diplomatijos“ sferą ir tuo ne tik visą Vatikaną, Lietuvos santykių klausimą išimti iš spaudos skilčių, bet ir palaidoti. Argumentas, kad norėta išvengti galimos „tautinių eklezijos“ idėjos supopuliarėjimo lietuvių išeivijoje, nėra rimtas. Partijai, kuri savo politines pažiūras supamuoja su savo narių religiniais įsitikinimais, tenka arba iš viso iš politinio gyvenimo pasitraukti, arba — kaip šiuo atveju atsitiko — išsiskirti iš tautinės visuomenės diferenciacijos.

Negeriau ir su frontininkais. Savo supasaulėžiūrinta „nepasaulėžiūrine politika“ ši grupė ne tik pretendavo į savarankišką pariją, bet netgi į atska

sroję. Deja, ir šioje vietoje Vatikanas patiekto egzaminą neišlaikė. „Laisvė“ Nr. 16—17 J. B., vertindamas įvykius, tarp eilučių ryškiai parodo, kaip jam, lietuviui politikui skaudu prisidėti prie bendros klerikalinės linijos. Tačiau ir čia išsikišimas principui, kurį taip akivaizdžiai šios dvi grupės demonstravo, nulėmė angažamentus savo tautinei tėvynei.

Atseit, ir ši grupė, kuri ne kartą buvo linkusi net į vulgarų šovinizmą, parodė, kad yra atvejų, kada Lietuvos reikalus ginti lieka tik tie „nepilnutiniai lietuviai“ („pilnutinis lietuvis“ yra frontininkų nukalta sąvoka, reiškianti lietuvi, kuris yra tikti katalikas!), kuriam net frontininkų „pilnutinės demokratijos“ situacijoje visų teisių nenorima pripažinti.

Tad, jeigu „Draugo“ pavyzdžiu stengtumės visuose šiuose reikaluose rasti „juodą ranką“ (Varnaičio straipsnis „Drauge“ sausio 23 d.), tai jos reikia jieškoti ne tarptautinėse agentūrose, paskelbusiose Vatikaną politinį posūkį ar didžiųjų laikraščių redakcijose, parodžiusiose mūsų bylos su pratimą ir mūsų tautai užuojautą, o žymiai augščiau ir giliau: jau jokių būdu ne ten, kur faktai interpretuojami. Gi kas liečia lietuviškąją visuomenę, tai čia „juodąją ranką“ nebuvo fabriko darbininko „netašytas“, bet nuoširdus žodis pa

saulio galiūnams, bet tie bandymai, kurie mėgino gudriai siomis priemonėmis užslojinti spontanišką ir sveiką visuomenės iniciatyvą. Tai buvo tikrai labai nevykęs, labai jau „juodas“ pasitarnavimas ir tautai ir tėvynei.

Betgi, kas įdomiausia, Vatikanas patiekto egzaminą patenkinamai neišlaikė nei kitos mūsų politinės sruvės. Socialdemokratai, jau nekartoje keistos p. Grigaičio užimtos pozicijos, nutarė, kad santykių su Vatikanu neįeina į jų „itakos sferą“. Soc. Dem., kaip „Keleivis“ tvirtino, esą iš viso prieš diplomatinis santykius su Vatikanu ir todėl iškilęs klausimas jų nelinečias... Koks „pažangus“ ideologijos supainiojimas su politine realybe!!

Keistu sutapimu ir K. D. ir S. D. savo galutinėje išvadoje sutapo: Vatikano smūgi priūti be reakcijos, rekomenduojan nuolankų paklusnumą (K. D.) ar išdidų ignoravimą (S. D.).

Ką gi darė „vidurys“? — liaudininkai ir tautininkai? Tiesa, visa akcija, visi laiškai, prašymai, protestai, telegramos ir susirinkimai buvo šioms partijoms priklausančių ar joms artimų stovinčių asmenų organizuojami, rašomi ir siunčiami. Tiesos vardan tenka pasakyti, kad daugeliu atvejų ir Soc. D. „apačia“ nesutapdė savęs su „Keleivyje“ reprezentuota partijos linija, aktyviai dalyvau

dami bendroje visuomenės protesto akcijoje. Bet kaip gi laikė mūsų „tautinio vidurio“ partijos?

Skaitėme, kad atskiros liaudininkų kuopos pasiuntė telegramas. Tą patį padarė ir tautininkų lokalinės organizacijos. Betgi ar partijų vaidmuo prasideda ir baigiasi lokalinių organizacijų spontaniška veikla? Kur oficialūs partijų centrai pareiškimai, komunikatai, reprezentuoją jų užimamą liniją? Iki šiol jų nesulaukėme. Tautininkams, matyti, buvo nepatogu prisipažinti visuomenės paramos svarbą ir reikalingumą diplomatų postams stiprinti po to, kai jie ilgus metus laikėsi nuomonės, kad artimas diplomatų-visuomenės bendradarbiavimas yra kažkas panašaus į frakuoto ponaičio maišymąsi mėšiuotų muzikų tarpe. O, gal, jie nenorėjo madaus mėnesį erzinti savo jauną vedžio Lietuvių Frontą?..

Kodėl gi tylėjo mūsų „klasikieji“ demokratijos gynėjai liaudininkai? Argi netiktų jems užbaigti kudirkinius metus aiškiu, drąsiu, viešu pareiškimu ir tuo parodyti, kad V. Ku dirka yra ne vien priemonė šios grupės veikėjų kalboms pagrįžti, bet ir pavyzdys jos kasdieninėje laikysenoje? Bet... tokio pareiškimio ir čia nesulaukėme. Kodėl? Nagi dėlto, kad — kaip P. Stravinskis „Sėjoj“ iškeltų pirštu pamokančiai aiškiai Nukelta į 6-tą psl.

KLB Calgary Aplyinkės lietuviai dalyvauja garsioje „Step de“ parade. Kairėje: raitelis Valė Žukaitė, Milda Jankauskaitė, Jaunutė Rastenytė. Dešinėje: joja Vyt. Nevada nešinas mobilis, padabintas lietuviškai ir jame jau suminėtos lietuviškos, pasirėdžiusios tautiška.

Vyt. Nevada, kiti — iš kairės į dešinę — Andrius Ališauskas, Lietuvos respublikos vėliavą; paskui ji seka lietuvių auto (Plačiau žiūrėkite Calgary korespondenciją).

BORIS PASTERNAK

Daktaras Živago

NOBELIO LAUREATO ROMANAS

TREČIA DALIS — EGLUTĖ PAS SVENTICKIUS

13.

10

— Na kaip? Siandie bus arkliai? — klausė Gordonas daktarą Živago, kai jis atėjo pietauti į galiciečio pirkia, kur jis buvo apsisojęs.

— Koki ten arkliai? Ir kur tu vaziuosi, kai negalima nei pirmyn, nei atgal. Aplink baisi painiava. Niekas nieko nežino ir nesupranta. Pietuose mes apėjome ar pralaužėme vokiečių, bet esą ten kaikiuros mūsų išsisklaidžiusios dalys patekusios į apsupimą, o Šiaurėje vokiečiai perėjo šventąją tokią vietą, kur ji buvo laikoma neperžengiama. Tai korpuso dydžio raitariai. Man atrodo, kad jie mus supa. Tai matai koks yra vaizdas. O tu sakai — arklius.

Buvo „bobų vasara“, paskutinės karšto auksinio rudens dienos. Dieną karininkai ir gydytojai atidarydavo langus, mušdavo muses, juodais debesimis tūpusias ant palangių ir baltų lubų, ir atsisagstę marškinius prakaitavo. Buvo rami naktis. Gordon ir Živago gulėjo viename kambary vienas priešais kitą. Fronto pusėje lengvai liepsnojo dangus. Nė minutė nesiliovė fronto smūgijimas, bet retkarčiais pasigirdavo išsiskiriant stiprumu smūgiai. Tada Živago nutildavo iš pagarbos išpūdingam garsui ir po tylos pauzės sakydavo:

— Tai Berta, vokiečių šešiolikolinė, šešiasdešimties pūdų svorio sviedinius nešanti patranka.

Per tas laukimo dienas jie apkalbėjo viską. Gordonas sužinojo draugo mintis apie karą ir apie laiko dvasią. Jurij Andrejevič pasipasakojo, kaip sunkiai jis priprato prie krūvi nosios tarpusavio žudynių logikos, akivaizdoje sužeistųjų, ypač kai kurių dėl naujosios technikos, sužeidimų baisumo. Kasdien Gordonas vis ką nors nauja patirdavo. Jis, žinoma, jautė savo neveikimo nemoralumą, kada kiti nežmoniškais pastangomis nugalėdavo mirties baimę, aukavosi ir rizikavo. Bet neveiksmingus ir be pasėkmių atsikvėpimus jis laikė ne mažiau nemoraliais, negu neveikimą.

Kad vien pamąčius sužeistą galima netekti sąmonės, jis įsitikino nuvykęs į skrajantį Raudonojo Kryžiaus būrį, vi sai prie fronto. Jis nuvyko į pamiškę, pusiau nukirstą artilerijos sviedinių.

— Veltui aš tave paėmiau čia, — pasakė Živago. — Ap kasai čia pat. Nevaidink, prašau, herojaus, — nepatikėsiu. Dabar tavo siela jau kulnyse. Čia gali atlekti sviedinių.

Atvežė transportą sužeistųjų, kurių gera dalis buvo be

sąmonės. Iš palapinės apsižvalgė gailestingoji sesuo. Už palapinės miške kažkas keikėsi. Karininkas koliojo punkto gydytoją, kad šis nežinojo, kur pervaziavo čia buvęs artilerijos dalinys. Živago priejo prie gydytojo ir jie abu nuėjo į medicinos punktą. Karininkas atsirišo prie medžio pririštą arkli ir užsėdęs nuėjo į miško gilumą. O sesuo vis žiūrėjo ir žiūrėjo. Staiga jos veidas išsikiepė nuo išgąščio.

— Ką jūs? Proto netekote, — sušuko ji dviem kareiviam, kurie iš baisiai sužeisto neštuvais nešamo kareivio, kurio visiškai sutriuškintos burnos vietoje buvo įstrigęs gabalas sviedinio. Nelaimingasis silpnai vaitojo tartum prašydamas, kad jį greičiau pribagytų. Sesutei pasirodė, kad šie kareiviai nuogomis rankomis nori išimti tą skeveldrą.

— Ką jūs, gal gi taip galima? Tai chirurgas padarys instrumentų pagalba. Jeigu tikrai reikės. (Dieve, Dieve, primk ji, neversk manęs abejoti Tavo buvimu!).

Sekusiomis minutėmis baisiai sužeistasis apalpo ir mirė. Jis buvo eilinis atsarginis Gmazetdin, miške rėkęs karininkas — jo sūnus paporučikas Galiullin, gailestingoji sesuo Lara, Gordon ir Živago — liudininkai, visi jie buvo drauge, visi greta, ir vieni nepažino kiti, kiti nežinojo niekuomet, ir viena liko niekad nenustatyta, kita liko laukti sekančios progos, ligi naujo susitikimo.

11

Živago pasakojo, kaip jis fronte matė carą. Dalinio štabas, prie kurio buvo prikomdiruotas Živago, stovėjo Karpatoose, dauboje. Jėjimusi kuria iš Vengrijos pusės laikė užda rės dalinys. Daubos dugne buvo geležinkelio stotis. Živago priešė Gordonui vietovę, kalnus, apaugusius galingomis eglėmis ir pušimis su užsikabinusiais už jų gabalais baltų debesų ir pilkomis šiferinių ir frafitinių uolų atplaisomis, kurios tarp miškų kyšojo nuogomis prapleikėmis. Buvo drėgnas, pilkas, kaip šis šiferis, tamsus balanzlio rytas, suspaustas iš visų pusių ir todėl nejudamai stovįs ir slogus. Šutino. Šutino tas gulėjo ant daubos ir viskas smilko, viskas kilo į viršų — garvežių dūmai iš stoties, ir pilki pievų garai, ir pilki kalnai, ir tamsus miškas, tamsūs debesys.

Tada caras važinėjo Galicijoje. Staiga buvo pranešta, kad caras aplankys čia esantį dalinį. Jis galėjo atvykti kiekvieną minutę. Perone išrikiavo garbės sargybą. Vienas po kito praėjo du svitos traukiniai. Po to atėjo caro traukinys. Lydimas didžiojo kunigaikščio Nikolajaus Nikolajevičiaus, caras apėjo išrikiuotus grenadierius. Kiekvieno tylios savo sveikinimo kalbos skiemeniu, kaip įsiūbavusiu judančiuose kibiruose vandeniu, jis kėlė sutartinę ura šauksmus. Suvarytai šypsodamasis, jis darė daugiau pasenusio ir sukritusio, negu sidabrinuose rubliuose ir medaliuose, išpūdį. Jo veidas buvo lėnus ir truputį aptekęs. Kas minutę jis kalto žvilgsniu žvilgėjo į Nikolai Nikolajevičių nežinodamas, kas iš jo šiuo atveju yra reikalaujama, ir Nikolai Nikolajevič

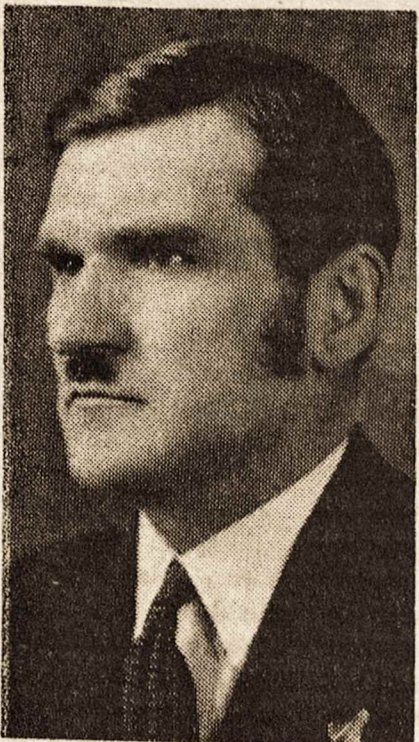
garbiai pasilenkdamas prie jo ausies, net gi ne žodžiais, o an takio ar peties judesiu jam padėdavo rasti išeitį. Šį pilką kalnų rytą buvo gaila caro ir buvo šiurpu, kad toks baimingas susivaržymas ir drovumas galėtų būti esme prispaudėjo, kad šia silpnyste žudo ir pasigaili, riša ir sprendžia.

— Jis turėjo ką nors pasakyti, gal: aš, mano kargas ir mano tauta, kaip Vilhelmas, arba ką nors šioje dvasioje. Bet būtinai apie tautą, tai būtina. Bet, suprantu tu, jis buvo rusiškai naturalus ir tragiškai augščiau už šį žemumą. Juk Rusijoje neišivaizduojamas šis teatrališkumas. Todėl, kad tai yra teatrališkumas, ar ne tiesa? Aš dar suprantu, kad tokios tautos buvo prie Cezariaus, gallai kokie nors ar svevai ar iliriečiai. Bet po to tai tikrai išmisas, buvo tikrai priežas tim kalbėti kalbas carams, veikėjams, karaliams: cauta, mano tauta.

— Kas tai yra tauta? — tu klausai. — Ar reikia su ja tepešiotis, ir ar ne daugiau jai daro tas, kas negalvodamas apie ją pačią, savo veiksmų grožiu ir iškilmingumu ją patraukia paskui save į visąžmoniškumą ir, išgarsinęs, jamžina? Bet apie kokias tautas gali būti kalba krikščionybės laikais? Juk tai ne paprastos tautos, bet atverstos, perkurtos tautos, ir viskas tamsu perkūrimu ir yra, o ne ištikimybėje seniems pagrindams. Atsiminkite Evangeliją. Ką ji šia tema kalbėjo? Pirmiausia, ji nebuvo teigimas: taip tai ir taip tai yra. Ji buvo naivus ir nedrąsus pasiūlymas. Ji siūlė: norite gyventi naujoviškai, kaip nebuvo gyvenama, norite dvasios palaimos? Ir pasiūlymą priėmė visi, linksmą tūkstančiams metų. Kai ji kalbėjo, Dangaus Karalystėje nėra elino ir žydo, ar tikrai tai ji norėjo pasakyti, kad prieš Dievą visi yra lygūs? Ne, tam tikslui ji nebuvo reikalinga, tai žinojo ligi jos visi filosofai, Romos moralistai, Senojo Testamento pranašai. Bet ji kalbėjo: tame, širdimi sugalvotame, naujame būvio būde ir naujame bendravimo būde, kuris vadinamas Dievo Karalyste, nėra tautų, yra asmenybės. Štai tu sakai, kad faktas — nesąmonė, jeigu jam neduoti prasmės. Krikščionybė, asmenybės misterija ir yra kaip tik tai tas pat, kas reikia įvesti į faktą, kad jis žmogui įgautų prasmę. Ir mes kalbėjome apie vidutiniškus veikėjus, nieko neturinčius pasakyti žmonijai bendrai, apie antros eilės jėgas, suinteresuotas siaurumu tame, kad visą laiką būtų kalba apie kokią nors tautą, geriau sia — mažą tautą, kad ji kentėtų, kad galima būtų svarstyti ir skaičiuoti ir pelnytis iš gailestingumo. Visiška ir nedalo ma šios stichijos auka — žydija. Nacionalinė mintim jai užkrautas mirtinas būtinumas likti ir visada būti tauta ir tik tai tauta amžius per kuriuos jėga, kažkada kilusią iš jos, vi sas pasaulis išlaisvintas iš šio pažeminančio uždavinio. Kaip tas nuostabu! Kaip tai galėjo atsitikti? Ši šventė, išsi laisvinimas iš vidutiniškumo velnavos, šis iškilimas virš proto tinio skurdeiviškumo kasdienybės, visa tai gimė jų žemėje, kalbėjo jų kalba ir priklausė jų tautai. Ir jie visa tai matė, girdė

Veiklus visuomenininkas

AGRONOMAS JONAS BERTAŠIUS VISUOMENĖS TARNYBOJE

ap. valdyboje, nuo 1924 m. — Rokiškio žemės ūkio draugijoje, nuo 1927 m. — mokytoju ja Salų žemės ūkio mokykloje, o nuo 1935 m. — Alytaus tokioje pat mokykloje. Kaip la bai energingas ir sumanus specialistas, 1938 m. gauna paskyrimą administruoti Kėdainių valstybinį žirgyną. Vilniaus atgavimas jį pašaukia didesnėmis ir atsakingesnėmis pareigoms, — 1939 m. jis amžinosios Lietuvos sostinės Lietūkio skyriaus Vilniuje direktorius.

Sunkiais okupacijos laikais, kai miesto gyventojams, ypač tarnautojams, kurie gyvena tiksliai iš algos, atėjo labai sunkios dienos, Lietūkio direktorius visais būdais stengėsi gyventojus aprūpinti, kaip sako ma — „per fas et nefas“, nes legalūs keliai buvo arba apvaržyti, arba visiškai uždaryti. J. Bertasius nesigailėjo pastangų ir nebijojo rizikos, kad tik tai žmones aprūpintų kuo tik tai galima. Bet už tai vokiška sis okupantas, patyręs J. Bertasius atsidavimą savo žmonėms, jį šalina iš Lietūkio direktoriaus pareigų. 1942 m. jam pasiseka išsivaduoti iš vokiečių pinklių ir jis Šiauliuose Birutės saldainių fabriko direktorius. Čia ir nutrūksta darbai Lietuvoje.

Bet per tuos laikus J. Bertasius nudirba didelį Lietuvos ūkinio gyvenimo organizavimo darbą: Rokiškio, Zarasų, Alytaus ir Šiaulių apskrityse jis suorganizuoja daug žemės ūkio draugijų, pieninių, žemės ūkio kredito kooperatyvų, žemės ūkio kooperatyvų ir tt. Visose šiose organizacijose jis yra veiklus ir visur gyvas.

J. Bertasius dalyvauja ir politinėje veikloje, — jis veiklus L. Valst. Liaudininkų s-gos narys, organizatorius ir jų spaudos bendradarbis, žinoma, bendradarbis ir visos ūkinės spaudos.

J. Bertasius visada ir visur gyvai reaguoja į visus įvykius, visu savo karšto temperamento polėkiu ir užsispyrimu. Ne nuostabu, kad jis gyvai domėjosi suvalkiečių sukilimu. Jis perdėm demokratas ir visada 1923 m. jis jau dirba Šiaulių stovi už plačiųjų žmonių sluoksnų.

jo ir visa tai praleido? Kaip jie galėjo leisti iš jų išeiti tokio grožio ir jėgos sielai, kaip galėjo galvoti, kad greta jos laimėjo jimo ir įsiviešpatavimo jie pasiliks paprastu šio stebuklo kiautu, kartą numestu. Kieno naudai ši savanoriška kanki nystė, kam to reikia, kad šimtmečius būtų išjuokiama ir kraujuotų nieku nekalti seniai, moterys ir vaikai, subtilūs ir ga būs geram ir širdingam bendravimui! Kodėl tokie tingiai negabūs visų tautų atutomylos? Kodėl šios tutos minčių val dytojai nenuėjo toliau negu perdaug lengvai gaunamos pa saulinio skausmo ir ironizuojančios gudrybės formos? Ko dėl, rizikuodami sprogti nuo pareigos nepakeičiamumo, kaip sprogsta garo katilai nuo dujų spaudimo, nepalaido šio, nežinia už ką kovojančio ir už ką mušamo būrio? Kodėl nepasakė: „Atsikovėkite. Gana. Daugiau nereikia. Nesivadinkite, kaip anksčiau. Nesigrūskite ir krūva, išsiskirstykite. Bū kiti su visais. Jūs pirmieji ir geriausi krikščionys pasaulyje. Jūs tkrai esate tas, ką priešpastatinėjo patys blogiausi ir silpniausi iš jūsų“.

12

Kitą dieną, atėjęs pietauti, Žiavgo pasakė:

— Tau knieti išvažiuoti, tai tu ir susilaukei. Negaliu pasakyti „tavo laimė“, nes kokia gi laimė, įėjus mus stumia arba sumušo? Kelias į rytus laisvas, o iš vakarų mus spaudžia. Įsakymas visoms sanitarinėms dalims kraustyti. Išsikelsi me ryt ar poryt.

— Ai, tas mūsų žyginis gyvenimas, čigoniskas, — kalbėjo Žiavgo. — Kai čia atvykome, viskas buvo negerai — ir krosnis nevietoje, ir lubos žemos, ir purvas, ir tvankumas. O dabar atrodo, kad visą gyvenimą čia išgyventume, žiūrėdami į šį krosnies kampą su saulės piešiniu ir judančiu per jį medžio šešėliu.

Jie pamažu pradėjo kraustyti daiktus. Bet naktį juos pa budino triukšmas ir rikšmas, šaudymas ir sumišimas. Kai mas buvo šurpiai apšviestas. Greit viskas paaikškėjo. Žiavgo greit apsirengė ir pasitikrinti nuėjo į ligoninę. Vokiečiai sulaužė mūsų frontą ir priartėjo prie kaimo. Kaimas buvo priešo apšaudomas. Nelaukiant evakuacijos įsakymo, ligoninė jau buvo išvežama. Visa turėjo būti pabaigta ligi prašvintant.

— Tu išvažiuosi su pirmuoju ešalonu. Na ir sudiev. Aš tave palydėsiu ir įsodinsiu. — Jie bėgo į kitą kaimo galą, kur buvo formuojamas ešelonas, lenkdamiesi ir slapstydamiesi už namų kampų, nes gatvė zvimbė ir giedojo kulkos. Toliau buvo matoma, kaip sproginėjo šrapneliai.

— O kaip gi tu? — bėgdamas paklauso Gordonas.

— Aš paskiau. Man dar reiks sugrįžti į namus daiktų paimti. Aš su sekančiu transportu. — Jie atsiviešino gale kaimo. Jurij Andrejevič pamojavo išvažiuojančiam draugui ranka. Juos apšvietė sprogstančio sviedinio šviesa. Jurij

KULTŪRINĖ KRONIKA

ISĖJO SEPTYNIOLIKTAS LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS TOMAS

XVII Lietuvių Enciklopedijos tomas jau pasiekė premeratoriaus. Šį tomo redagavo prof. dr. J. Puzinas. Šis tomas apima raides bei žodžius M. Mauragis. Šiame tome didesni straipsniai yra šie: apie Magia charta, magija, Marija, magnetą, Maironį, Maistą, Maikedoniją, malūną, marą, marginius, Marijampolę, marijavičius, marksizmą, Marksą, Masaryką, Maskvą, masonus, tematiką, matriarchatą ir dougybę M raidės pavardžių: Marčiulionį, Mao-ce-tungą, Mašiotus, Majekovskį ir tt.

XVII tomas, kaip ir kiti, gausiai iliustruotas ir gražiai atrodo.

Kas L. Enciklopediją dar neretų užsiprenumeruoti, tai gali padaryti per Nepriklausos

gsmių teises, už laisvės principus. Gen. Černiaus kabineto krizės metu, J. Bertasius yra Liaudininkų kandidatas į Žemės ūkio ministerius, deja, p. Merkio, o greičiausia nurodymu iš augščiau, kur žinomas buvo jo gyvas veiklumas, tvirtas demokratinis principų laikymasis ir žemaitiškai kietas jo stuburkaulis, jis nepriima mas.

Pažymėtina, kad vokiečių okupacijos metu, kai nepaprastai svarbu buvo turėti saugų susisiekimą, J. Bertasius vedamojo Vilniaus Lietūkio skyriaus mašinos gabeno į visus Lietuvos kampus ir spaudmenis ir pagrindinius laikraščius, kurių „Nepriklausomos Lietuvos“ jam teko būti ir vienu iš pagrindinių organizatorių.

J. Bertasius gyvas buvo ir tremtyje, kaip ir dabar gyvenamas Čikagoje. Ir tas jo gyvumas, veiklumas, nesitraukimas iš lietuviškosios ir visai aiškiai demokratinės veiklos dirvos yra vienas būdingiausių ir vertingiausių jo bruožų, atitinkančių V. Kudirkos veiklos gaires.

Mielam visuomenininkui pa linkėsime geros sveikatos ir nenustoti gyvumo, veiklumo, siekiant laisvos Lietuvos. J. K.

Andrejevič, slėpdamasis už kampų namų, pasuko į namus. Už dviejų namų ligi jo namo gonkų jį pargiovė sproginių oro banga ir sužeidė šrapnelio kulka. Jurij Andrejevič par krito vidury kelio, kraujuodamas ir neteko sąmonės.

13

Evakuacijos ligoninė buvo užklydusi vienan Vakarų krašto miestelį prie geležinkelio, kaimynystėje su štabu. Vasario galo dienos buvo šiltos. Karininkų palatoje, Jurijaus Andrejevičiaus, čia gydomo, pageidavimu buvo atviras langas. Artėjo peitų laikas. Ligoniams buvo pasakyta, kad li goninėn įstojo nauja sesuo, ir šiandien ji pirmą kartą lankys ligonius. Priešais Jurijų Andrejevičių gulėjęs Galiulinas per žiūrino tik ką gautus laikraščius „Reč“, „Russkoje Slovo“ ir piktinosi cenzūros padarytomis tušiomis vietomis. Jurij Andrejevič skaitė lauko pašto atneštus Tonios laiškus. Vėjas judino laiškus ir laikraščių puslapius. Pasigirdo lengvi žingsniai. Jurij Andrejevič pamatė, kaip į palatą įėjo Lara. Jurij Andrejevič ir paporučikas kiekvienas skyrium, nieko nežino dami vienas apie kitą, ją pažino. Ji nepažino nieko.

— Sveiki. Kodėl atidarytas langas? Jums nešalta? — ir priėjo prie Galiulino. — Kuo skundžiatės? — ji paklausė ir paėmė jo ranką skaičiuoti pulsą, bet tuo pat momentu ją ualeido ir atsisdėjo į kėdę susirūpinusi.

— Kokia staigmena, Larisa Fiodorovna, — paklausė Galiulino. — Aš tarnavau viename su jūsų vyru pulke ir pažinau Pavlą Pavlovičių. Pas mane jums jo daiktai.

— Negali būti, negali būti, — ji kartojo. — Koks nuostabus pripuolamumas. Tai jūs jį žinojote? Papasakokite, kaip viskas įvyko? Juk jis žuvo, užpiltas žemėmis? Nieko neslėpkite, įvykdykite. Aš juk viską žinau.

Galiulinui neužteko dviasios patvirtinti jos žinias, gautas iš gandy. Jis nutarė sumeluoti ir tuo ją nuraminti.

— Antipov nelaisvėje, — pasakė jis. — Jis pertoli nuėjo priešui ir užnugarį, ir jį apsupo ir paėmė į nelaisvę.

Bet Lara Galiulinu nepatikėjo. Susijaudinimui numalšinti ji išėjo minutei iš palatos ir sugrįžusi, bet išsiblaškiusi, ji įprastu būdu kreipėsi į Jurijų Andrejevičių:

— Sveiki. Kuo skundžiatės?

Jurij Andrejevičius stebėjo jos susijaudinimą, ašaras, norėjo paklausti, kas jai yra, norėjo jai papasakoti, kaip jis dukart ją matė, gimnazistę ir studentę, bet pagalvojo, kad tai bus perfamiliaru ir jį supras jį neteisingai. Paskui jis staiga atsiminė mirusią Anną Ivanovną karste ir Tonios kliskmą tada Sivceve, ir susilaukė, ir vieton viso to jis pasakė:

— Ačiū jums. Aš pats esu gydytojas ir pats gydausi savo jėgomis. Man nieko nereikia.

— Kodėl jis užsigavo ant manęs? — pagalvojo Lara ir nustebusi pasižiūrėjo į šį nieku nežymų riestanosį nepažįstą majį.

NAUJOS KNYGOS LIETUVOJE

KUO DABAR KALTINA A. MERKĮ

J. Baltušio „Kas dainon ne sudėta“, V. Miliūno „Vidurdienio debesys“, R. Budrio „Eglės debesis šukuoja“, E. Vilko „Rudens dienomis“, E. Naito „Lėsė grįžta“.

DALYVAUJA PARODOJE

Ontario Dailininkų S-gos metinėje parodoje, įvykstančioje miesto galerijoje, išstatytas skulptoriaus J. Bakio darbas „Manekenas“. Tai suabstraktinta vario plokščių skulptūra, vaizduojanti pozuojantį.

● Lenkų spaudos žiniomis, Lietuvos ir Lenkijos filmininkai gamina kolektyvinį filmą apie lenkų karių, kurie 1939 metais, vykstant Lenkijos-Vokietijos karui, gausiai perbėgo į Lietuvą. E.

● Prahos spauda paminėjo Lietuvos operos solistės Aleksandros Staškevičiūtės gastrolės Čekoslovakijoje, kurias suruošė Čekų-Lietuvių draugija.

● Valstybiniame dailės muziejuje atidaryta liaudies meno kūrinų paroda, išstatyta apie 1500 liaudies meno darbų, kuriuos atsiuntė 400 geriausiųjų meno drožėjų, mezgėjų, audėjų, keramikų.

● V. Augštinaitis, baletų meistris, ilgesnį laiką gyvenęs Rio de Janeiro, grįžo į Sao Paulo. Jis kelis kartus per savaitę dalyvauja televizijoje.

● Grupė Lenkijos architektų iš Varšuvos, Gdanskio, Krokuvos ir Katovicų viešėjo Lietuvoje ir susipažino su Vilniaus architektūra.

Apie buv. ministerį pirmą kartą A. Merkį (kurio likimas dar ir šiandien nėra paaiškintas), Vilniaus „Svyturio“ žurnalas 4-me numeryje rašoma: „Antanas Merkys, dvarininkas ir stambus fašistinis šulas, vienas juodžiausių reakcionierių, organizavęs pasikėsinimą prieš V. Kapsuką ir Z. Angarietį, provokacinių gabumų dėka sugebėjęs karjeros laiptais įkopti į ministerio pirmininko kėdę“. Tai, rodos, pirmas kartas, kad Merkui prikišamas pasikėsinimų organizavimas. E.

● Vilniaus radijas kovo 20 d. pranešė, kad Klaipėdos dramos artistų grupė kovo 19 d. iš Klaipėdos uosto išvyko su plaukiojančia baze į Šiaurės Atlantą, kur suruoš vaidinimus silkes gaudantiems Klaipėdos, Karaliaučiaus ir Murmanskos žvejams. Dramos artistai jūroje išbus apie mėnesį. E.

● Vilniaus universiteto rektorius skelbimu, istorijos filosofijos fakultete kovo 24 d. disertaciją filologijos mokslų kandidato laipsniui įgyti gynė Vincas Laurynaitis, tema: „Dionizas Poška“. — Tą pačią dieną Ekonomikos ir teisės fakultete gynė disertaciją Alfonsas Skupeiška, ekonomikos mokslų kandidato laipsniui įgyti, tema: „Lietuvos TSR linų ūkio prekinimo didinimas pirminio linų apdirbimo gerinimo pagrindu“. E.

ATSIŪSTA PAMINĖTI „TECHNIKOS ŽODIS“ 1959 m. Nr. 1.

Watson's
ATHLETIC
S'PORT SHORTS
372

Visi veiklūs vyrai vertina Watsono atletų maišelius su trigubu prilaiky mu. Elastiškas juosmuo — nepalyginamas patogumas vyrams. Specialistų pasiūtos. Lengvai plaunamos — nereikia lyginti. Ilgam nešiojimui. Tinka prie Jerseys.

W1-8

Paskutiniu laiku iš štaboėjo keistos žinios, iš namų neramūs gandai. Nutrūkdavo telefono ryšys su Petrapiliu. Vi sur buvo girdimos politinės kalbos.

Kiekvieną budėjimą sesuo Antipova dukart lankė ligonius, pasikalbėdama bereikšmėmis frazėmis su visais palatos ligonimis, su Galiulinu ir Jurijų Andrejevičiu.

— Keistas įdomus žmogus, — ji galvojo. — Jaunas ir malonius. Riestanosis ir negalima pasakyti, kad labai gražus. Bet protingas geriausia žodžio prasme, gyvo, žavingo proto. Bet reikalingas ne tame, o tame, kad reikia baigti savo čia darbą ir keltis į Maskvą, arčiau prie Katenkos. O Maskvoje reikia palikti sesers darbą ir grįžti į Juriatino gimnazijos tarnybą. Juk nelaimingo Patulios likimas aiškus, nėra mažiausios vilties, todėl ir reikalo nėra pasilikti ligoninėse bejėskant jo. Viskas staiga pakito, nežinia kaip galvoti ir ko klausyti. Turtum ligišiol kas kitas ją vedžiojo už rankos, o dabar staiga paleido — mokinkis pati vaikščioti. Ir nieko aplink, nei artimų, nei autoritetų. Tada norisi pasiti kėti kas svarbiausia — gyvenimo jėga arba grožiu arba tiesa, o ne kuo kitu. Bet jos atveju — Katenka bus jos gyvenimo tikslas. Dabar, be Patulios, Lara tikrai motina ir visas jėgas atiduos našlaitėlei Katenkai.

Jurijui Andrejevičiui rašė, kad Gordon ir Dudorov be jo sutikimo išleido jo knygą, kad ją giria ir pranašauja jam didelę literatūrinę ateitį. O Maskvoje kyla apačios, neramu ir bresta politiniai įvykiai.

Buvo vėlus nakties laikas. Už lango vartėsi ir žiovavo mieguistas vėjas. Vėjas verkė plepėjo: „Tonia, Šuročka, kaip aš jūsų išsiilagu, kaip norisi namo, prie darbo“. Ir vėjui šnekant Jurij Andrejevič užmigdavo ir pabudavo kintamai, kaip kinta oras.

Lara pagalvojo: „Jis tiek daug rūpinosi, išsaugojo Patulios daiktus, aš net nepaklausiau, kas jis ir iš kur“. Sekančio budėjimo metu ji klausinėjo Galiuliną ir nustebo. „Viešpatie Tu mano! Bresto gatvė dvidešimt aštuntas numeris, Tiverzinai, revoliucinė tūkstantis devyni šimtai penktų metų žiemai! Jusupka! Ne. Jusupkos ji nežinojo ar neat simine. Bet metai gal ir kiemas! Juk tai tiesa, juk buvo to kio metai ir toks kiemas! Ir kaip gyvai ji viską prisiminė! Ir šaudymą. O kaip aš jums dėkinga Osip Gimazetdinso, ko kius prisiminimus, kokias mintis jūs manėje atgaivino! Visą dieną ji nešiojosi su „tuo kiemu“ sieloje ir beveik garsiai galvojo. Ir vėl šaudymas, bet kiek kartų baisesnis! Tai ne „berniukai šaudė“. O berniukai išaugo ir visi — čia, ka riuomenėje, visa paprasta liaudis iš tų kiemų ir iš tokių kaimų. Nuostabu!

Staiga į palatą įbėgo, stuksėdami ramentais, ligoniai ir vienas kitą lenkdamie rėkė:

— Petrapilio gatvės kovos. Petrapilio igula perėjo su kilėlių pusėn. Revoliucija!

D. b.

nepaprastai
patogios
kojinės

(10S-8)

PATENTUOTOS „2-PADŲ“ KOJINĖS

Dvigubi megsti padai iš dviejų dalių, išvidinė pado dalis yra išversta tam, kad koją liestų minkštoji kojines dalis. Jos nėra didesnės ar sunkesnės. Jūs turite panešioti Penmano dvigubų padų kojines, kad pamatytumėte skirtumą.

CALGARY, Alta.

BENDRUOMENĖS APYLINKĖS VEIKLOS BEI DARBŲ APŽVLGA 1958 M.

Apylinkė turėjo 42 narių. Dauguma R. Katalikai ir keli evangelikai. Nariai susideda iš senos-senesnės ir naujos ateivijos su žymia priemačia čia giusių ir augusių. Politškai visi nuosirdūs tėvynainiai.

Apylinkė praleido aktingus metus, atsižymėjo tarp savų tautiečių ir svetimačių kultūros ir politikos veikloje.

Apylinkė turi savo įgaliotą atstovą prie Calgary Citizen's Council.

Apylinkė per 1958 metus turėjo arti 900 dol. pajamų ir įsigijo šiek tiek turto. Bet prieš esamų veikimo sąlygų ir trukdymų negalėjo savo veiklos praplėsti kur būtų susidarę žymesnė dalis likučių iš pajamų gausiau paremti šalpos ir politikos veiklą. duodančią naudą Tėvynės laisvės kovoje.

Apylinkė dėjo visas pastangas siekti ir kontaktą ir sunoruoti santykius su esama Calgary Lietuvių draugija. Visi mūsų bandymai ir pastangos nedavė norimų vaisių, nes minima draugija nesileido į bet kokią derybą ar kalbą. Pasekmės to viso yra nemalonios ir nekultūringos.

1958 metų Vasario 16-tos minėjimas buvo šaunus Apylinkės pasirodymas. Mūsų jaunuo menė rodė puikią programą: tautinius šokių, dainų ir eilėles. Čia daug pasidaravo kęstutis Dubauskas, pagaminęs gražias scenas dekoracijas ir paruošęs programą. Dalyvavo estų, latvių ir ukrainių organizacijų atstovai, kurie savo kalbose ir linkėjimuose žadino mūsų viltis ir troškimus. Pasalė gražią patriotinę kalbą ir žinierius K. As-vas. Apyl. pirmininkas po savo kalbos pasiūlė tris rezoliucijas: Kanados Min. Pirm. Hon. Diefenbaker, U. S. Pres. D. Esienhoweriui ir U. N. General Sec. Susirinkusi rezoliucijas vienbalsiai priėmė. Gauti atsakymai yra džiuginanti ir daug vilties duodanti. Calgary Liet. dr. ja buvo kviesta atkartotina ši minėjimą ruošti bendrai, bet ji griežtai atsisakė.

Balandžio mėn. įvyko kasmetinė tarptautinė valgių paroda birželio pabaigoje. Parengi

da, ir mūsų Apylinkės ponios neatsiliko nuo kitų tautų. Pasirodymas buvo šaunus lietuvių valgių kokybe ir kiekybe. Garbė čia tenka ponios, A. P. Nevadienei, V. Sapkuvienei, V. Dubauskienei ir K. Astrovienei.

BIRŽELIO LIŪDNUJŲ ĮVYKIŲ MINĖJIMAS

ir gedulas buvo suruoštas iniciatyva ir rūpeskiu apylinkės drauge su Estais ir Latviais. Pirmininkaujant Apyl. pirm. A. P. Nevadai pakviestas kalbėti žymus Konservatorių partijos asmuo ir Albertos Legislatūros narys p. Watkins. Bendras komitetas išleido atsišaukimą per spaudą, radiją ir į visų tikybų dviasikiją prašydami neužmiršti mūsų kankių savo se maldose. Sulaukta nuosirdaus atsiliepimo ir užuojautos. R. Katalikų vyskupija paskyrė pirmą sekmadienį aukoti sumą už Lietuvą. Šv. Marijos Katedroje, prašė medžiagos pamokslui. Calgary Lutheran Church aukojo maldas ir patalpas estams, lietuviams ir latviams. Minėjimas įvyko Y. W. C. A. sveitė. Trijų respublikų vėliavos įnešamos gražuolių pasiūsiusių tautiniais rūbais. Laike kalbų ir apeigų jos budėjo savų vėliavų sargyboj ir tik priejus minutės tylai ir Apylinkės pirmininkui vedant maldą da jos lenkia vėliavas žemyn. Mūsų vėliavos nešėja buvo V. Žukaitė, čia gimusi ir augusi. Tai gražus pavyzdys kitiems čia augusiems jaunuoliams-msekti Valytę.

Calgary Lietuvių dr. ja buvo kviesta bendram minėjimui, bet atsisakė dalyvauti. Katedroj buvo išpūdingos pamaldos, o dar graudžiau da rėsi klausant kunigo pamokslų apie Lietuvą ir jos kančias. Pamokslu metu kunigas kreisė į perpldytą bažnyčią: „Let us pray together with brethren Lithuanians who are here with us, lets pray for their martyrs who laid down their lives for their beloved Country“.

Apylinkė parengimą darė birželio pabaigoje. Parengi

mas susilaukė organizuoto boikoto ir kontra parengimų namišomis puotomis ir atkalbomis.

Liepos mėn. suruoštas paren gimas davė gerą pelną, dėka iš dininko p. Rastenio.

CALGARY STAMPEDE

savaitę kuomet į Calgary su plaukia arti pusės milijono turistų ir žiūrovų — atlankyti žemės ūkio parodą ir pamatyti „Cow Boy-ų“ prašmatnybes ir milžinišką tradicinę parodą. Apylinkės V-ba nutarė šio ar kitokių būdu dalyvauti šioje milžiniškoje parodoje. Lietu viai dar niekuomet nebuvo čia pasirodę. Apyl. v-bos pirmi ninkas pirmiausia kreipėsi į Calgary Liet. dr-jos pirmininką ir kvietė bendradarbiauti šiam sumanyme, sulig išgaliu abiem organizacijom. C. L. dr-jos pirm. p. Jauga su šiuo sumanymu pilnai sutiko ir dr-jos vardu pasižadėjo aktyviai dalyvauti.

Imtasi skubaus darbo, nes buvo likę tik savaitė laiko. Buvo sumanyta parodoje išstatyti raitelį ant žirgo, nešantį Lietuvos vėliavą ir atdarą automobilį su tautiškai pasirėdžiusiom lietuvaite. Apylinkė su tuo parūpinti tinkamą žirgą ir auto mašiną, iš C. L. dr-jos buvo pradžiai papuošalai, vėliavėlės, dalis merginų dalyvių ir tautiniai rūbai, kurių Apylinkė dar neturėjo. Išrodė viskas tvarkoje. Bet šeštadienio vakarą, 11 val., pirm. Jaugą atvyko į Apylinkės sueigą Maccabee svetainėje ir pranešė, kad C. L. draugija parade nedalyvaus, ir įsiai atšaukia pasižadėjimus. Sako: tautinius kostiumus galite gauti, ale tu rite pasirašyti ikontraktą, kurį parašė p. Kučinskas ir dar turite padėti 50 dol. užsato. Nušiminimas visų buvo didelis. Po nias Jauga buvo neperkalbamas. Apyl. pirmininkas sutinka duoti užstatą, bet Jauga pirmininko čekio neima, sako — „cash or nothing“. Apylinkės nariai susinervinę, ūpas nupuošę. Krautuvės jau uždarytos, rytoj sekmadienis, o pirmadienio rytą paroda. Jau tariama ši sumanymą atmesti, nes negalima įvykinti, tik tuo metu pasipriešina dvi ponios Rastenienė ir Nevadienė. Jos viską perima į savo rankas ir pradėjo vykdyti. Sekmadienį vargais negalais buvo supirkti papuo

šalai, vėliavėlės ir t. t. Dirbta iki pirmadienio ryto 3 val. Au tomašina buvo papuošta, rastos parodo sdalyvės merginos ir 5 val. ryto jau sunkvežimis pajudėjo iš Nevadų ūkio Cros sfelde ir du jaunuoliai nemigę dvi naktis vežė į Calgary raitelio žirgą, Tai buvo A. Ališauskas ir Vyt. Nevada. 9-ta val. mūsų jaunuoliai-lės jau buvo parodos eilėse ir laukė jos pajudėjimo. Išpūdis buvo didelis matant jojantį jaunuolį ant šokinėjancio žirgo, nešantį mūsų gražių spalvų tautos vėliavą ir matant tautiškai pasirėdžiusias gražuoles lietuvaite pravažiuojant.

Garbė už šio sumanymo įvykdymą tenka pirmiausia suminėtom poniom ir kartu poniai V. Grigienė, kurios užsispyrimas išrišo tautinių drabužių klausimą, taipgi mūsų lietuvaitems panelėms V. Žukaitė, M. Janauskaitei ir Rastenytei ir dievm jaunuoliams — A. Ališauskui ir Vyt. Nevada.

LIETUVOS KARIUOMENĖS SVENTĖS MINĖJIMAS

praėjo išpūdingai. Pelnas buvo skiriamas Lietuvos karo invalidams. Laikė iškilnių buvo perskaityti vardai pirmų žuvusių karių ir čia Calgary mirusių, kurie pagerbti minutės tyli. Kariai dalyviai buvo pagerbti dviejų tautiškai pasirėdžiusių lietuvačių — V. Žukaitės ir M. Barkauskaitės, kurios pa puošė juos tautiniais ženklais ir tarnybiniemis spalvomis. Apyl. v-bos pirmininkas perskaitė gautus pasveikinimo raštus kariaims. Sveikino ir Lietuvos Respublikos Konsulas iš Toronto. Po trumpos karingos pirmininko kalbos buv. kariai pasveikinti Bend. Apylinkės vardu.

Minimas parengimas susilaukė taipgi organizuoto boikoto ir kontra naminių puotų „muv in-pickiu“ rodymo ir t. t. Taipgi Apylinkė gavo naują „gausios“ pavadinimą.

Priešadventinis parengimas susilaukė naujos išgalvotos strategijos ir netikėtai savaitę prieš išdygo kitų parengimas, gi už savaitės laike Apylinkės parengimo boikotas ir naminės puotos. Šio parengimo pelnas buvo skiriamas našlaičių šalpai.

(Bus daugiau).
KLB Ap. V-ba.

WINDSOR, Ont.

WINDSORO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

turi pakankamai lietuviškumo, kaip charakterio savybės. Bet čia kartais pasigendama bendruomeninio solidarumo, kuris turi išplaukti iš kiekvieno individualinio pajautimo. Savo veikloje ryžtingai eina pirmyn, neatsilikdama nuo gausesnųjų lietuvių susibūrimo centrų. Ir vis tiklatai atsiranda nenorinių matyti gražios veiklos, bet laukiančių veiklos siūpėjimo. Turime korespondentų, bet pasakutinių veiklos žinių pasigendama.

VASARIO 16-JI PAMINĖTA

sekmadienį vasario 15 d. Minėjimas pradėtas pamaldomis už žuvusius šv. Pranciškaus bažnyčioje. Po pamaldų gražioje

kroatų salėje prof. dr. K. Pakštas skaitė turiningą ir įdomų paskaitą. Gerb. paskaitininkas gražiais pavyzdžiais priminė lietuviškumo išlaikymo svarbą, ypač atkreipiant dėmesį į priaugančią kartą. Prie tautybės išlaikymo daug prisideda aplinka ir lemiamą reikšmę čia sudaro skaičius arba kompaktinis gyvenimas. Paskaita išklausyta su dideliu susidomėjimu.

Minėjimą vedė Apyl. V-bos pirm. V. Kačinskas. Minėjimo metu T. Fondo įgaliotinis P. Januška, su talkininkais Pr. Dumčium ir V. Čiuprinskiu rinko aukas T. Fondui. Surinkta per 100 dol. Per vietos CBE radio stotį „Traditional Echoes“ pusvalandžio metu Lietu

CESNAKAS YRA SVEIKA

Pasiklauskite daktaro — pasiklauskite vaistininko.

Kasmet daugiau ir daugiau žmonių naudoja „Adams Pearles“, kad pasinaudotų vertingais česnakų privalumais. Per šimtmečius vyrai ir moterys naudojo česnaką sveikatai, tikėdami jo gydančiu ir stiprybę teikiančiu veikimu.

Česnakas yra natūralus antiseptinis vaistas ir patekęs į kūną įsisiurbia į skysčius bei audinius ir dėka savo antiseptinio veikimo, naikina bakterijas.

Pasirodo, kad česnakas labai veiksmingai apsaugo nuo nušalimų bei varginančių slogų. Dėka savo antiseptinių ir expectorant savybių, česnakas pagelbsti nuo astmos ir bronchito. Jis palengvina sunkų kosulį, atliuosuodamas ir panaikindamas tirštus, smaugiančius skreplius ir įgalina laisviau ir lengviau kvėpuoti. Česnakas turi antiseptinių savybių, kurios apsaugo ir sunaikina pūliavimus, tuo būdu padėdamas išlaikyti kraujo srovę laisvą nuo nešvarumų, o be to apsaugo sistemą nuo palinkimo į artritą ar reumatizmą.

Adams Garlic Pearles (česnakas) yra mažos, želatino kapsulės, kurios turi savyje kondensuotos česnako alyvos, stipriausios ir labiausiai pribrendusios formoje; tačiau neturi kvapo ar skonio ir tūkstankiai patenkinčių vartotojų visame krašte giria ši puikų natūralų vaistą dėl jo taip vertingų jį patirtų savybių. Adams Garlic Pearles garantuotai padės ir jums arba jūsų pini-gai bus jums sugrąžinti.

Nusipirkite Adams Garlic Pearles pokelį vaistinėje dar šiandien ir patys įsitikinsite, kad jums jis padės. Jūs būsite patenkinti taip padarę.

—BEKVAPIS—BESKONIS—KAPSULIŲ FORMOJE—

WINNIPEG, Man.

WINNIPEGO APYL. VALDYBA,

vadovaudamasi Kanados Liet. rinkimų eigos bus paskelbtos sulig reikalo.

Rinkimų Komsija.

KLB SOKIŲ VAKARAS

Balandžio 25 d. 8 val. vakaro, K. L. B-nės Winnipeg Ap. Valdyba, ruošia viešą šokių vakarą. Griežtą gražus orkestras. Šilti ir šalti išgėrimai su užkandžiais. Vakarą įvyks lietuvių parapijos salėje.

Neužmirškime, o čia linksmai praleisime laiką. Valdyba.

ELEKTRA PRITRENKĖ TAUTIETĮ

Česlovas Surdokas, kuris jau eilę metų kaip dirba tiltų statybos kompanijoje „Armvo“, šiomis dienomis turėjo akciją.

Kasant tunelį po 50 pėdų žemės gilumoje įvyko netvarka su elektros motoru: atsipalav davus laidams srovė susijungė su vandeniu ir pritrenkė ten dirbusį lietuvių Č. Surdoką. Elektros srovė 550 volt. stiprumo, taip smarkiai trenkė, kad darbininkas vietoje krito į vandenį, o aplinkui ten stovėjusieji, kiti darbininkai, nieko negalėjo pagelbėti, nes kas tik mėgė no liesti rankomis nelaimingą jį, visi buvo pritrenkti. Tik vėliau iš viršaus išjungus elektros srovę, Č. Surdokas buvo ištrauktas į paviršių visai be sąmonės.

Darbininkai jį paguldė nuo šalys ir niekas nebeturėjo vilties, kad jis atgys. Tik vienas iš darbininkų griebė daryti dirbtinį kvėpavimą. Tada pradėjo reikštis gyvybės žymės. Atvykus greitajai pagalbai, nelaimingasis, tuojau buvo nugabntas į ligoninę, kur atgijo ir šiandien vėl pradėjo dirbti.

ĮVAIRIOS ŽINIOS.

• Žinomas Winnipeg biznierių Jurgis Januška buvo išvykęs tarnybos reikalais į Torontą — direktorių suvažiavimą. J. Januška šiomis dienomis lėktuvu jau sugrįžo. Reikia džiaugtis, kad jis, kaip vienas iš lietuvių biznierių, yra puikiai įvertinamas kanadiečių ir sėkmingai verčiasi šiuo bizniu.

Kencianti tėvynę įpareigoja, kad padėtumei vargan patekusiems jos sūnams ir dukroms.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabatai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUCIULIS yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,

Montreal, P. Q.

Tel.: DO 6-3884.

BELLAZZI — LAMY, INC

PO 8-5151 7679 George St., Vilie Lasale.

Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

SIUNTINIAI

LIETUVON IR Į KITUS SOVIETŲ KRAŠTUS

per ANGLIJĄ ir ŠVEDIJĄ.

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis

per Janiną ADOMONIENĘ.

Siunčiame įvairiausius vaistus, gydymo reikmenis, medžiagas, drabužius, odas, avalynę, siuvimo mašinas, akordeonus, dviračius, maistą ir tt.

Užsakymai iš kitur primami paštu.

Siuntiniai pilnai apdrausti.

Kreiptis: 1319 St. Germain, Vile St. Laurent, Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

Standa DE LUXE DRY CLEANERS

117—6th AVENUE, LACHINE

ME7-6727

Sav. P. RUTKAUSKAS

LIŪDESIO VALANDOJE

KREIPKITE PAS

Laidotuvių Direktorių

C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYCIA VERDUN — WILLIBRORD AVE

4500 VERDUN Ave., Verdun. — Tel. PO 9-1193

Sepps -

augščiausios kokybės maisto produktai Montrealio lietuviams yra žinomi jau 25 metai. Daugybė rūšių dešrų, geriau sia mėsa, rūkyti ungučiai ir lašiša — mūsų gamyba. Įvairiausi vietiniai ir importuoti skanėstai, rauginti kopūstai, rūgintė duona — Jūsų patogiampatarnavimui mūsų krautuvės randasi šiose vietovėse:

3769 St. Lawrence Blvd. — Tel. BE 1471; 4742 Cote des Neiges Road, Tel. RE 7-8181; 6672 Cote St. Luc Road, Tel. HU 1-1876; 1376 St. Catherine W., Tel. UN 1-1988; 4830 Verdun Ave., PO 9-4202. Rūkykla 4444 Colonial A., BE 1109.

Mes lietuvius klientus augštai gerbiame todėl remiame PLIAS Stipendijų Fondą.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS
FUTBOLIO KRIZĖS ISKUOPA

Sov. Sąjungos futbolininkai nieko gero neparodė nei Hel sinkio, nei Melbourne, nei pas kutinėse pasaulio futbolo pir menybėse Stockholme. Jie per gyvena aiškia krizė. Gelbėti šią padėtį yra priverstas ne kas kitas, kaip tik SS futbolo treneris Kačalin, tad ir savo darbą jis pradėjo nuo lankymo poskirų „respublikų“ futbol ninkų, neaplenkdamas ir Lietu vos. Atvykęs į Vilnių, rusas vietos sporto laikraščio kores pondentui štai ką pasakė: „pu kiai žinau, kad netolimoje pra eityje Lietuvos futbolininkai buvo tarp geriausių šalies (su prask SS — K. B.) komandų, o Vilniaus Spartako vienuol i kė Tar. S-gos futbolo aikštėse demonstravo įdomų, turiningą žaidimą, kurį ne kartą man te ko stebėti. Komanda pasižymė jo savitu, mūsų respublikos fut bolui, būdingu stiliumi“ (tai nuopelnas vakarų Europos ir N. Lietuvos futbolo rinktinės trenerio, austro Hahn'o. K. B.) Apsilankęs Vilniaus Spar tako komandos trenerioje, vadovaujant treneriui V. Sau noriui ir Z. Ganusauskui, jis stebėjo visą vienuolikės darbą. Čia jis pareiškė, kad vartinin kas Dūda (S. S. jaunių rinkti nės žaidėjas — K. B.) eina įa šino (SS rinktinės vartininkas) keliu, o Kulikauskas, kuris šiuo metu yra antras vidurio gynėjas Tarybų S-goje po Mas lionino, yra rimtas kandidatas į olimpinę futbolo rinktinę.

Taigi, kaip matome, rusiško futbolo krizės metu, įieškoma yra paramos pavergtose tauto se.

Lietuvos futbolo gyvenimas jau pradėjo statyti pirmus žin gsnius aikštėje. Iš įdomesnių rungtynių vertėtų atžymėti Vilniaus Spartako laimėjimą Kraliaučiuje prieš vietos Pische viko komandą 2:1, Klaipėdos LKL komandą nugalėjo Latvi jos meisterį taip pat 2:1, o Kauno m. žaibo turnyre, daly vauti užsiregistravo 18 koman dų. Lietuvos futbolo pirmeny bės prasidėjo balandžio 11 d. ir apie šias rungtynes praneši me sekančiame NL Nr.

PRIEŠ LIETUVOS IR PA BALTIJO STALO TENISĄ,

turi galvą nulenkti visa Sov. S-ga! Štai „Visasąjunginė sta lo teniso sekcija“ sudarė 1958

m. stipriausiųjų žaidėjų dešim tukus, kurie atrodė taip:

Vyrai

1. R. Paškevičius, Liet.;
2. A. Saunoris, Liet.
3. Akopian, Armen.;
4. Zablockis, Liet.;
5. Grinberg, Mold.;
6. Meksa, Est.;
7. Averin, Rus.;
8. Baltakis, Liet.;
9. Čepaitis, Liet.;
10. Moškovič, Mold.;

Moterys

1. Lestal, Est.;
2. Zacharian, Arm.;
3. Ramanauskaitė, Liet.;
4. Kunšina, Rus.;
5. Žilevičiūtė, Liet.;
6. Tvaronaitė, Liet.;
7. Paiserv, Est.;
8. Izošvil, Gruz.;
9. Saar, Est.;
10. Pesur, Est.

Kaip matome, daugiausia atstovų turi Lietuva. Po jos se ka Estija, kuri ypač stipriai pa sireiškia moterų grupėje.

ATLETIKOS BOSENA

Vilniškis sportas turi įsive dęs kampelį, kuriame telpa ge riausios lengvosios atletikos paeskmės. Įdomiausia, kad šis laikraštis nebijo skelbti ir N. Lietuvos laikų pasekmių, idė damas juos į savo lentelę. Skai tytojų įdomumo dėliai, mes duodame dalį šių pasėkmių, juo labiau, kod jos liečia ir Kanadoje gyvenantį V. Bakū ną. Taigi, 200 m bėgime, šiuo metu geriausias laikas yra 22,0 sek., o A. Švarplaičio laikas, atsiektas 1935 m. dar yra (22, 3 s.) penktoje vietoje, V. Ba kūno (22,6 sek.), atsiektas 1938 m. devintoje vietoje, o K. Augėvičiaus ir J. Karoso (1935-36 m.) laikai — 22,9, jau 18-toje vietoje. 400 m begi me pirmąja kaunietis G. Tar vydas (49,4), o V. Bakūno pa sekmė 51,1 sek.), atsiektas 19 40 m. randasi 16-toje vietoje. Po jo seka P. Liutkus, kurio 1938 m. rekordas buvo 51,2 se kundės. 800 m bėgime pirmau ja J. Pipynė (jo laikas 1; 50,0 min. yra devintoje vietoje SS) randamas dar A. Šimanas su 1933 m. (!!) atsiektu 1; 52,2 min. laiku jau 17-toje vietoje.

KAIP SEKASI KREPŠINIS?

Mūsų krepšininkai gerokai susiėmė. Kada pereitais me

tais, lietuviai buvo kitoms ko mandoms tik taškų „sponso riai“, siemet jau to nera. Tie sa, iki kovo pradžios, Kauno Kūno Kultūros Instituto ko manda Sov. S-gos augščiausios krepšinio lygos pirmenybėse ėjo be pralaimėjimų, atpdama didžiausiu favoritū ir meisterio vietą, tačiau neseniai, patirtu du pralaimėjimai, lietuvius nu stūmė į antrą vietą. Ypatingai skaudus pralaimėjimas patir tas prieš Maskvos GMCSK ko mandą, kada pasėkmė buvo 45 :50 rusų naudai. Deja, rusai žaizdami su Bočkariavu. Sie mionovu ir Zubkovu (SS rink tinės žaidėjai) laimėjimą isplė sė savo naudai 69:60. Ir dar viena pirmenybių staigmena, tai Sov. S-gos ir komandinio Europos meisterio Rygos AS K silpnas žaidimas. Pirmeny bėse geriausiai laikosi lietu viai.

Moterų pusėje, be jokių pra laimėjimų žengia Rygos TTT komanda. Lietuvaitės žaidžia gan silpnai, užimdamos iš 12 komandų, tik septintą vietą.

Lietuviai gali puikiai kovo ti, tačiau jiems reikia pakaito vidutinio puolėjo. Lauritėnui, už penkias baudas, apleidus aikštę, nėra kam jį pakeisti. Toks pakaitas pradėtas įieško ti jaunių tarpe ir rinktinės žai dėjas St. Stonkus lyg ir sura do. Vienas jų yra penkiolikme tis Gediminas Budrikas, 6 pė dų 4 inč. augščio ir tauragiš kis 17 m. A. Gocevičius, 6 pė dų 7 inč. augščio. Greičiausiai jie bus pakviesti į Kauną, spe cialioms treniruotėms.

Baigiant rašyti šias eilutes, pažymėjau dar vieną mūsų krepšininkų nesėkmių Sov. S-

20-ČIAI VILNIEČIŲ — I MARGUTIS!

Vilniaus radijas kovo 20 d. vilniečiams paskelbė gerą, priešvėlykine žinią: „Miesto valgių trestas šventės proga pa teiks vilniečiams daugiau kaip 10.000 margučių“. Turint gai voje, kad Vilniuje šiuo metu yra apie 200.000 gyventojų, išeitu, kad kas 20 vilniečių tu rėjo dalintis vienu margučiu, pateiktu miesto valgyklų tres to. Reikia manyti, kad vilnie čiai bus ovę išradingesni už miesto valgyklos trestą ir apsi rūpinę Vėlykoms bent po 1 margutį kiekvienam. E.

(E) Klaipėdos „Sirijaus“ elekt ro elementų fabrikas sekan čiais metais palaipsniui būsiąs didinamas tiek, kad po septy nių metų aprūpinsiąs savo ga miniais netik Lietuvą, bet ir Latviją, Baltgudiją, Ukrainą, Leningrado rajoną ir Karaliau čiaus sritį.

• Tarp Vilniaus, Kauno ir Klaipėdos iki 1965 m. numato ma organizuoti automatinį te lefono ryšį, praneše Vilniaus radijas kovo 21 d.

VATIKANAS, VEIKSNIA...

Atkelta iš 3-čio psl.

kina — pademonstruoti savo vieningumą su Krikšč. D-tais, „ypač savo pažiūroje į laisvini mo kovą, ir tos kovos vadovą Vliką, į jo tikslą, uždavinius...“ Bet, ar tuo neapverčiamas vi sas reikalas augštin kojom? Ar netampa Lietuvos okupaci ja priemone vieningumui Vli ke demonstruoti, vietoje buvu si vieningo darbo priežastimi ir akstinu? Kas kam — Vlikas Lietuvai ar Lietuvai Vlikui?

Gera dar, kad jaunieji libe ralai, susibūrę Sviesos-Santa ros organizacijose, nėra toli įsi vėlę į mūsų vidaus politikos voratinklius, kad įstengė ne leisti „santūrumo“ apaštala mas užhipnotizuoti mūsų visu o menę. Bet ir čia pasitenkinta momento emocijomis, „kometi niais“ švystelėjimais, neišvys tant — militariniais terminais kalbant — „alinančio pozicinio karo strategijos“, t. y. nesisten giant pradėtą akciją vesti nuo latinai, kol Vatikane būtų grą žinta Lietuvos atstovybei seno ji padėtis.

O išvados? Jų reikia įieškoti tarptautinės politikos eigoje. Jau straipsnių pradžioje minė jau, kad Vatikano žygis yra pirmutinis bet nepaskutinis. Lietuvos klausimas vėl išėjo į tarptautinę areną, deja, ne mū su, o bolševikų pastangomis. Darbe Lietuvos valstybės juri dines mirties išvakarėse, t. y. eisme pastatyti prieš Lietuvos meksijos pripažinimo galimv bes. Dulles'o liga šį procesą tik gali pagreitinti. Vatikano žy gių veiksmą polengvino. Ko ks turėtų būti mūsų atsaky mas?

Yra galima visuomet dvejo pa mirtis — mirtis kovojant ir mirtis atsispašant budelio už jam savo murtimi — keliama rū pestį ir vargą. Dr. Karvelis pa sirinko antrąjį mirties būdą. Ar bus geriau, kada šis klau si mas iškilis JAV, Pietų Ameri koje ir kitur? Iš dabartinės mū sų vadovaujančių politikų lai kysenos neatrodo, kad būtų ruošiamasi kokioms nors vi suomenės akcijoms ir žygiams. Vliko atsišaukimuose N. Me tų ir Vasario 16 progomis vis

DAINININKAMS — MUZIKAMS

Neatidėliokite iki PASISEKI MO — kurkite jį patys.

Irašykite į plokšteles jūsų mėgiamus muzikinius dalykus. Tai bus jūsų geriausias pris i statymas teatro savininkams, šokių salei, naktiniam klubui ir t. t.

Uždirbkite parduodant savo talento vaisius.

HI-FI Recording Studio
(Home Recording Service)

4044 Ontario St. E.,
Montreal — LA 6-7521.

dar kalbama apie sovietų pra laimėjimus tarptautinėje poli tikoje, primenant Quemoy ir Matsu salas bei Libanoną (pa miršta paminėti svarbiausis bolševikų pralaimėjimas — jie ms iki šiol nepavyko įgyven dinti pasaulio revoliucijos!), visiškai nutylint tarptautinį vyksmą, liečiantį ir Lietuvos bylą. Ar Vatikano injekcija padės persiformuoti bei peti orientuoti. Ar iš pačios visu menės tarpo eventualiai atsi ras sveika iniciatyva, nelei džiant svetimųjų smūgius pri imti „tyliame nuolankume“, mandagiame santūrumo, ne kenkiant „geriems mūsų santy kiams“ su galingaisiais? Neto lima ateitis parodys!

J. Tribūnas.

• Šv. Kazimiero 500 m. minė jiune, kuris įvyko Romoje, da lyvavo žymių bažnyčios, Ital jos vyriausybės narių bei jų igaliotinių, diplomatinų atsto vybių Romoje pareigūnų ir žy mių kitų tautų svečių. Mineji gis šį veiksmą polengvino. Ko ks turėtų būti mūsų atsaky mas?

• Lietuvos Dienų žurnalas, ku rį leidžia A. Skirius ir redaguo ja Bern. Brazdžionis, Los An geles, Cal., balandžio 5 d. šven čia 10 metų sukaktį. Sveikini mai ir linkėjimai.

TAISAU

televizijos ir radio aparatus.
Albinas Pranevičius.
PO 8-5566
Darbas garantuotas.

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas.
3537 PARK Ave, Montreal. Tel. VI 5-7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

M. MAČIUKAS

VYRISKŲ IR
MOTERISKŲ ROB
SIUVĖJAS
AUGSTOS KOKYBĖS
RANKŲ DARBAS
ANGLISKOS MEDŽIAGOS
79 ir 81 St. Zotique St. E.,
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal
MONTREAL ENTERPRISES REG'D.
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.
6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotique)
Montreal 36, Que. Tel. Raymond 7-3120.
12 metų patyrimas.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS

D. E. BELANGER & SONS

18 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE

GARANTUOTAS DARBAS.

259—3 Ave., Ville Lasalle. PO 8-4588.

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR
TAISAU SENUS
KAILINIUS PALTUS.
DUODU GERĄ KAILIŲ
PASIRINKIMĄ.
DARBĄ ATLIEKU
SAŽININGAI
IR SVARIAI.
KAINOS PIGESNĖS
KAIP KITUR.
6820—43 Ave. Rosemount.
RA ymond 1-6005.
Kreiptis bet kada.

Muskrat
paltus
duodu gerom
sąlygom
išsimokėti

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000
Pērka - parduoda žemę, sklypus, pelningus namus.
prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsmt.
Izd. E. Griganavičiūtė RA 7-4097.
Reik. ved. P. V. Zubas PO 6-5421.

Vietoj rašymo - pasikalbėkite su savo artimaisiais!

Jūs turite tėvynėje savo brangius tėvus, gimines ar draugus. Jūs labai noriai jiems rašote ir net trumpiausias jūsų laiškėlis suteikia jiems daug džiaugsmo.

Štai dar geresnis būdas jiems pradžiuoginti: Kalbėkite jiems, įrašant savo balsą į nedūžtamą plokštelę; kalbėkite jiems visa šeima, neišskiriant nei vaikų.

Mes įrašome į plokštelę jūsų balsus mūsų studijoje ar jūsų namuose. Vieną hi-fi plokštelę galima net už \$4.50.

HI-HI RECORDING STUDIO

(Home Recording Service)

4044 Ontario St. East,

Montreal, P. Q.

LA 6-7521.

HAMILTON

PRANESIMAS VI-SIOS LIE TUVIŲ DIENOS REIKALU

Krašto Valdybos pasiūlymu, Hamiltono apyl. v-ba emė si iniciatyvos rengti VI-ją Lie tuvių Dieną Hamiltone. Šios visos Kanados lietuvių didžio sios šventės organizavimo ir vedimo darbai atlikti valdyba tarėsi būsią tikslu sudaryti or ganizacinį T. D. rengti komi teta, pakviečiant į jį ir dau giau tame darbe patyrusių as menų. Komitetas pasiskirstė pareigomis ir jau pradėjo dar bą. Komitetą sudaro:

J. Varanavičius — Apyl. V. bos pirmininkas.
V. Kazlauskas — Org. k-to pirmininkas.
K. Baronas — I vice-pirm. ir spaudos inform.
A. Vainauskas — II vice-pir mininkas.
E. Latauskaitė ir M. Keži naitytė — sekretorės.

A. LIODZIUS, B. L.

Viešasis Notaras
(Notary Public)

Advokatas iš Lietuvos.

Namų, žemės ar bet kurio biznio pirkimo-pardavimo dokumentų sudarymas ir visi kiti notariniai reikalai. Teisiniai patarnavimai. Morgičiai.

Istaiga: JA 7-5575;

Namų: FU 3-8928.

20 King Street East,
Hamilton.

TAUPYK IR SKOLINKIS BANKELYJE „TALKA“.

Išduodamos paskolos iki 3.000 dol., morgičių paskolos iš 7% iki 50% turto vertės.

Indėliai, paskolos ir nario gyvybė apdrausta. Darbo dienos: antradieniais ir penktadieniais 6 — 8 val. vak., Minden Building, 20 King St. E., notaro A. Liudžiaus istaigoje II aukšte, tel. JA 7-5575. Sekmadieniai 12—2 val. p. p., Parapijos bibliotekoje, 58 Dundurn St. N. Susirašinėjimo adresas 15 Homewood Ave.

Ivairūs siuntiniai

LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, UKRAINĄ, LENKIJĄ IR U. S. S. R.

IŠ KANADOS:

Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus rūbų, avalynės, vaistų ir kitų reikmenų įvairius siuntinius. Turime pardavimui kostiumams, paltams ir suknelėms medžiagų, priedų ir įvairių kitų prekių. Be to, turime standartinius medžiagų ir odos siuntinius, kurie sudaromi mūsų krautuvėje ir siunčiami iš Kanados. Prieš sudarant siuntinį prašome užėti pas mus ir apžiūrėti medžiagas, bei susipažinti su kainomis ir Jūs tikrai būsite patenkinti.

IŠ EUROPOS VALSTYBIŲ:

Priimame užsakymus ir siunčiame įvairius vaistus, akordeonus, mezgimo mašinas, laikrodžius, stiklui piaušti peiliukus, parkerius, skustuvus, plaukams kirpti mašinėles, įvairias tekstilės medžiagas, maistą ir t. t.

10 kg cukraus	\$13.22	20 kg cukraus	\$21.85
10 kg taukų	\$22.60	20 kg taukų	\$39.60
10 kg ryžių	\$14.80	20 kg ryžių	\$24.45
10 kg sviesto	\$31.94	20 kg sviesto	\$53.45

(I Sibiją iki 10 kg reikia pridėti \$1.50, o iki 20 kg—\$2.50)

Siuvama kojine mašina firmos „Minerva-122“ (medinis staliukas ir kojos) įskaitant visus mokesčius — į Europą ... \$175.00 į Aziją ... \$182.00

Jeigu pas Jus kiltų bent koks neaiškumas, kaip pigiau ir geriau pasiūsti siuntinį, prašau paskambinti arba parašyti ir mes tuojau duosime sąžiningą ir nuoširdų atsakymą. Standartiniais medžiagų, odos, vaistų ir maisto siuntiniais prašome reikalaoti mūsų atspausdintų katalogų.

Gyveną ne Toronte, prašome savo sudarytus iki 17 sv. gryn. svorio siunt., bei užsakymus reikmenims iš Europos valst., siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsime gavę sąskaitą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas..

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING Co.

CENTRINĖ ISTAIGA:

549 College St., Toronto, Ont., Canada. Tel. LE 1-3098

SKYRIAİ:

105 Cannon St. E., Hamilton, Ont. Tel. JA 8-6686
ponia V. Juraitis.

94 Douglas St., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-5315
ponia M. Venskevičienė.

Darbo valandos: pirmadieniais-penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak. Šeštadieniais—nuo 9 v. ryto iki 5 val. v.

Sav. A. KALUZA

LONDON, Ont.

Staigmena

Londone

DAR NIEKAD NEBUVO ČIA TOKIO...

šokių vakaro

koks įvyks

pirmąjį gegužės šeštadienį, V. 2.,

gražiojoje O. F. T. salėje,

555 Dundas St., prie William St.

Orkestras — geresnės sudėties, negu bet kada.

Bufetas su visų rūšių gėrimais.

Linksmą programą ir loteriją.

Pradžią 8 val. vak.

Plačiau žiūr. „N. L.“ ateinančios savaitės numery.

Lauksime!

Rengėjai.

mės dėti visas pastangas VI-ją Lietuvių Dieną padaryti vi sais atžvilgiais visų Kanados lietuvių gražiausia švente. Pra šome jau dabar visus ruošti, sudarant planus iš anksto būti tomis dienomis Hamiltone, ta pačia proga atnaujinant senas pažintis, aplankant savo prie telius ir pažįstamus. Laukai me.

TORONTO VYRŲ KVARTETAS

ved. sol. Vlado Verikailio, atvyksta į Hamiltoną gegužės 16 d., kur Hamiltono at-kų ruo šiamame pavasario šokių baliu je išpildys programą. Šis kvar tetas daug kartų buvo išvykęs į J. A. Valstybes, kur įvairiose lietuvių kolonijose davė kon certus. Ne tik lietuviškoje vi suomenėje kvartetas yra gar sus, bet ir kanadiškosios pub likos labai plačiai žinomas. Be to, šiame baliuje bus įvai rių staigmenų. Viena iš tų staigmenų bus skiriamos trys vertingos premijos ponioms ir panelėms už gražiausią sukne lę. Tad ponios ir panelės yra kviečiamos iš anksto šiam pa vasario baliui ruošti — siūdin tis kuo gražiausias sukneles. Taip pat veiks turtinga ir įdo mi loterija. Šis pavasario balius įvyks visai naujoje Knights of Columbus salėje, 222 Queens ton Rd. Salė yra labai erdvi, moderniškai įrengta. Parengi mo pelnas skiriamas jaunimo reikalams: stovykloms bei iš kydoms. J. P.

PARAPIJOS KLEBONAS

kun. dr. J. Tadaraukas pagul dytas į ligoninę operacijai. Mū

WINNIPEG, Man.

VASARIO 16-OSIOS MINĖJIME,

įvykusiam vasario 15 d., Britų Kolumbijos lietuvių aukšto T. Fondo reikalams būtent: po 15 dol. J. Karočius ir P. Vilenci kas; 12 dol. J. A. Sakalauskai; 10 dol. J. Macijauskas ir K.

A. E. McKAGUE

Barrister and Solicitor

Advokatas ir Notaras

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395

1008 North Ontario Bldg.

330 Bay Street,

TORONTO 1, Ontario.

Lietuvio Advokato Istaiga

VICTOR D. ALKSNIS

Advokatas-Notaras

62 Richmond St. West

Room 301

(kampas Bay & Richmond)

TORONTO, ONTARIO

Telefonai

Istaigos Namų

EM 2-2585 ST 8-5088

Lietuviai advokatai

NEIMAN, BISSETT

& SEGUIN

Barristers, Solicitors,

Notary Public.

35 Heyden Street

(netoli Bloor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Office WA 4-3501

Res. BE 3-0978

SPORTO KLUBO

gyvavimo dešimtmetis mini mas ateinančią savaitę, gegu žės 2 d. Ši sukaktis bus atžyme ta didelėm sporto žaidynėm, i kurias yra pakviesti sportininkai iš Detroito, Clevelando, Ro česterio, Montrealio ir Toron to. Vakare, Royal Connaught viešbutyje rengiamas didelis balius, kuris kaip ir Atvelykio šeštadienio, bus gausus įvai riom staigmenom. Kokios jos — kiekvienas įsitikins ir pama tyš, atsilankęs į sportininkų pasilinksminimą. Ypač mūsų kolonijos viengungiai — vyrai turėtų atsilankyti gausiai i ši parengimą, nes jame dalyvaus daug gražių mergaičių iš JAV ir Kanados. Apie sporto žaidy nes plačiau bus sporto žiniuose. K. B.

KOVO ŽINIOS

• Sveikiname mūsų klubo sta lo tenisistinius — A. Grajaus ką, Braslauską ir Navicką, — iškovojusius ŠA žaidynėse Det roite antrą vietą.

• Atvelykio šeštadienį reng tas sportininkų pavasario ba lius, nesutrukė didelio svečių skaičiaus, tačiau praėjo labai linksmoje nuotaikoje. Taip pat gauta apie 100 dol. pelno. Vi siems atsilankiusiems, o ypač mūsų klubo garbės nariui kun. dr. J. Tadaraukui, sportiškas aciu už gausius, paaugotus fan tus loterijai.

• Naujos sportinės uniformos nupirktos moterų ir jaunių krepšinio komandoms. K. B.

Port Arthur ir Fort William, Ont.

MOTINOS DIENOS MINĖJIMĄ

mūsų apylinkė ruošia gegužės dol. Žukauskas; po 5 dol.: Dr. 2 d. Italų salėje „Artona“, Si Jasevičiūtė, Kaminskas, And mpon g-vėj, Fort William, riušis, Danėnas, Poškus, Bru Ont. Pradžią 7 val. vak.

Maloniai kviečiame visus da lyvauti.

TAUTOS FONDUI

pasiūsta 125.17 dol. Vasario 16 d. parengimo pelnas 36.18 dol., už 1 pasą 1 dol., aukų su rinkta 87.99 dol. Aukojo: 10

apdovanojo. J. ir O. Demerec kai Winnipege yra puikiai įsi kūrę. Turi nuosavą krautuvę, ir pirkosi puikų kampinį bloką per 30 tūkstančių vertės.

Nuoširdžiai dėkojame visie ms aukotojams ir rinkėjams.

Apyl. V-ba.

• I Winnipegą sugrįžo daug darbininkų iš miškų, nes beveik visi yra atleisti neribotam lai kui. Miškų kirtimas sustabdy tas ir nežinia, kuomet vėl bus pašaukti prie darbo.

• Marta Bagdonienė šiomis dienomis atšventė savo gimta dienį. Pas ją susirinko gausus būrys pažįstamų bei svečių, ku rie, tos dienos proga, ją apdo vanojo gausiomis dovanomis. Petras ir Marta Bagdonai Win nipege yra įsigiję nuosavus Win mus ir pasiturinčiai gyvena.

• Lietuvos augstųjų mokyklų studentai šiemet vasaros „atos togas“ daugumoje praleis sta tybose ir kitose darbovietėse. 300—400 studentų dirbs Kau no HES statyboje. Kai kur stu dentams pavesta per vasarą pa statyti namus provincijoje. (E) Asmens kultas bujoja. Kaip anuomet Staliną, Beriją, Molotovą ir kitus Kremliaus didžiūnus, taip partijos propa gandininkai dabar apsupa Chruščiovą asmens kulto vaini kais.

SPECIALUS PASIŪLYMAS

Tiktai 200 siuntinėlių

Lietuvių Prekybos Bendrovė Londone praneša, kad jai pavyko labai žema kaina nupirkti 4.600 jardų vilnonės (all wool) angliškos medžiagos kostiumams. Iš tų medžiagų su daryta 200 specialių siuntinių, kurių kiekvieną sudaro:

6½ jardo vilnonės (all wool) pilkos su ruoželiais medžiagos.
6½ jardo vilnon. (all wool) rudos su ruoželiais medžiagos,
10 jardų vilnonės (all wool) mėlynos su ruoželiais medžia gos, taigi iš viso 23 jardai vilnonės (all wool) angliškos medžiagos septyniems vyriškiems ar moteriškiems kos tiumams.

Kitose firmose tokio siuntinėlio kaina būtų maždaug 150 dolerių. O kadangi Lietuvių Prekybos B-vei pavyko su pirkti šias medžiagas išimtinai žema kaina ir ji iš to turės labai mažai pelno, tai tą specialų siuntinį ji siūlo tiktai už

79 dolerius,

i šią kainą įskaitant sovietinę muitą, licenziją, draudimą ir visas kitas pasiuntimo išlaidas. Siuntinio gavėjui nieko ne bereikia primokėti.

Turint galvoje tai, kad šių specialių siuntinių skaičius yra labai ribotas ir kad norime leisti pasinaudoti juo dides niam skaičiui mūsų tautiečių, prašome užsakinėti ne dau giau kaip po vieną tokį siuntinį.

Šio specialaus siuntinio svoris yra 22 lbs, dėl to kito kių prekių prie jo pridėti nebegalima, nes tada siuntinys bū tų per sunkus.

Šį siuntinį gali užsisakyti kiekvienas siuntėjas, vis tiek, ar jis būtų mūsų, ar kitų firmų klientas.

Pareikalavus siunčiame nemokamai medžiagų pavyz džius. Ta pačia proga norime painformuoti, kad esame su darę 25 skirtingus standartinius siuntinius niekam jau ne benuvaržomomis kainomis, svyruojančiomis tarp 29 ir 80 dolerių. Pavyzdžiui:

1) tiktai už 29 dolerius jūs galite pasiūsti tokį siunti nį, kurį sudaro 6½ jardi vilnonės medžiagos 2 vyriškiems ar moteriškiems kostiumams,

2) tiktai už 32 dolerius galite pasiūsti 6 jardus vilno nes paltinės medžiagos 2 paltams,

3) tiktai už 49 dol. galite pasiūsti 13 jardų vilnonės medžiagos 4 vyriškiems ar moteriškiems kostiumams,

o šalia tų yra dar kiti 22 skirtingi standartiniai siunti niai — medžiagos kostiumams ir paltams, batai, megztiniai, vyriškos ir moteriškos kojinės ir kt.

Pareikalavus siunčiame nemokamai savo standartinių siuntinių kainoraščius, medžiagų pavyzdžius ir pagrindi nį savo katalogą, kuriame yra sužymėta apie 600 dalykų.

Mes garantuojame, kad

1) siuntinys tikrai pasieks gavėją (jei siuntinys žūtų, mes grąžiname pinigus arba be mokesčio pasiunčiame kitą tokį pat siuntinį),

2) visi su siuntimu susiję mokesčiai apmokami šicia, dėl to gavėjas, sulaukęs siuntinio, nieko jau nebeprimoka,

3) bus siunčiamos tik užsakytosios medžiagos, pasi rinktos pagal pavyzdžius.

Mums reikalingi atstovai J. A. V. ir Kanadoje. Rašyti:

LITHUANIAN TRADING COMPANY

1 a, Hunt Street

London, W. 11

Gr. Britain

Taupyk ir skolinkis kredito kooperatyve

„PARAMA“

Paskola 1 asm. iki \$3.000.—

Paskolos, indėliai ir gyvybė apdrausta.

Darbo valandos:

Pirmadienį, penktadienį nuo 10—12 v. ryto ir 5½—9 v. vak. Antradieniais nuo 10 — 12 v. ryt. ir 7 — 9 val. vakaro. Trečiadienį, ketvirtadienį nuo 10—12 val. ryto. Vak. uždaryta.

Būstinė: Lietuvių Namai, 1129 Dundas St. W. Toronto, Ont. Tel. LE 2-8723.

DRAUDIMAI

Automobilių, namų,

gyvybės ir kt.

Telef. L. E. - 4-3608

PRANO BARAUSKO

DRAUDIMO

AGENTŪRA

83 Westmoreland Ave.

Toronto, Ont.

